

Vlaams
Parlement

vergadering **4**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 5 oktober 2016

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	5
THEMADEBAT over de alternatieve financiering van overheidsinvesteringen Voorzitter, ondervoorzitters en verslaggever van de commissie ad hoc	5
COMMISSIE VOOR DE OPVOLGING VAN HET KLIMAATBELEID IN VLAANDEREN	
Verlenging van de werkzaamheden	6
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	6
ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de rol van de Vlaamse overheid bij de heroriëntering van de ontslagen werknemers van ING België	
ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over beleidsacties ten gevolge van de aangekondigde ontslagen bij ING	
ACTUELE VRAAG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de begeleiding van ontslagen werknemers van ING	
ACTUELE VRAAG van Peter Van Rompuy aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het verlies van 3500 banen bij ING en de rol van de Vlaamse Regering bij de begeleiding van ontslagen werknemers	
ACTUELE VRAAG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de begeleiding naar een nieuwe job van ontslagen werknemers van ING	6
ACTUELE VRAAG van Matthias Diependaele aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het vastleggen van duidelijke richtlijnen of regels voor buitenlandse investeringen, in het bijzonder in strategische sectoren	14
ACTUELE VRAAG van Jean-Jacques De Gucht aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de problemen door de inwerkingtreding van de archeologienota	
ACTUELE VRAAG van An Christiaens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de problemen door de inwerkingtreding van de archeologienota	18
ACTUELE VRAAG van Kurt De Loor aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over beschermmaatregelen voor burgemeesters en schepenen	
ACTUELE VRAAG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over agressie tegenover lokale mandatarissen	22

ACTUELE VRAAG van An Moerenhout aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de aanpak van de toenemende kinder-armoede, naar aanleiding van de publicatie van de Armoedebaarometer 2016	
ACTUELE VRAAG van Bart Van Malderen aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de stijgende armoede in Vlaanderen, naar aanleiding van de publicatie van de Armoedebaarometer 2016	25
ACTUELE VRAAG van Björn Anseeuw aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de afschaffing van de centrale aanmeldpunten (CAP's) voor drugsverslaafde gedetineerden	
ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de begeleiding van drugsverslaafden in gevangnissen	31
ACTUELE VRAAG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de toetreding van de Vlaamse overheids campagne 'Indevuilbak' tot het Clean Europe Network en de uitgangspunten van die organisatie	35
ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over maatregelen tegen het onnodig verlengen van de studieloopbaan in het hoger onderwijs door 'te blijven proberen'	
ACTUELE VRAAG van Tine Soens aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de verschillende aanpak van flexibilisering in het hoger onderwijs	38
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	42
ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot wonen – 814 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 4	
Algemene bespreking	42
Artikelsgewijze bespreking	52
ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie en het decreet van 25 april 2014 betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vast-benoemde personeelsleden van de Vlaamse Radio- en Televisieomroep-organisatie en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden – 829 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	53
Artikelsgewijze bespreking	53
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Steve Vandenberghe, Wilfried Vandaele, Johan Verstreken, Gwenny De Vroe en Bart Caron betreffende de bescherming van de Noordzee tegen de verontreiniging door marien zwerfvuil – 866 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	53
ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot wonen – 814 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 4	
Hoofdelijke stemming	56

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie en het decreet van 25 april 2014 betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Vlaamse Radio- en Televisie-omroeporganisatie en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden – 829 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	56
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Steve Vandenberghe, Wilfried Vandaele, Johan Verstreken, Gwenny De Vroe en Bart Caron betreffende de bescherming van de Noordzee tegen de verontreiniging door marien zwerfvuil – 866 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	57
MOTIE van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Cindy Franssen en Peter Persyn tot besluit van de op 13 september 2016 door Freya Van den Bossche en Elke Van den Brandt in commissie gehouden interpellaties tot minister Jo Vandeurzen, respectievelijk over het begeleiden van kwetsbare jongeren uit de jeugdhulp op de drempel van de volwassenheid en over de hiaten in de hulpverlening voor jongeren en volwassenen – 882 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	57
ONDERZOEK VAN EEN VERZOEK TOT OPHEFFING VAN DE PARLEMENTAIRE ONSCHEIDBAARHEID VAN EEN VLAAMS VOLKSVERTEGENWOORDIGER Bespreking	58
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	59
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	62
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	62

OPENING VAN DE VERGADERING**Voorzitter: de heer Jan Peumans**

– De vergadering wordt geopend om 14.01 uur.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Sonja Claes, Andries Gryffroy, Yasmine Kherbache: ambtsverplichtingen;

Francesco Vanderjeugd: familieverplichtingen;

Lydia Peeters: gezondheidsredenen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, ik stel voor de agenda van vandaag aan te vullen met het onderzoek van een verzoek tot opheffing van de parlementaire onschendbaarheid van een Vlaams volksvertegenwoordiger.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

Dan stel ik voor dit agendapunt te behandelen na de hoofdelijke stemmingen.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

Dan is aldus besloten.

THEMADEBAT over de alternatieve financiering van overheidsinvesteringen**Voorzitter, ondervoorzitters en verslaggever van de commissie ad hoc**

De voorzitter: Dames en heren, het Uitgebreid Bureau heeft op 3 oktober 2016 kennis genomen van het voorstel voor de benoeming van een voorzitter, ondervoorzitters en een of meer verslaggevers van de Commissie voor Alternatieve Financiering van Overheidsinvesteringen.

Het Uitgebreid Bureau stelt voor:

als voorzitter de heer Rik Daems,

als eerste ondervoorzitter de heer Jan Bertels,

als tweede ondervoorzitter de heer Peter Van Rompuy en

als verslaggever de heer Björn Rzoska.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

Dan is aldus besloten.

COMMISSIE VOOR DE OPVOLGING VAN HET KLIMAATBELEID IN VLAANDEREN

Verlenging van de werkzaamheden

De voorzitter: Dames en heren, op 15 juni 2016 besliste de plenaire vergadering de werkzaamheden van de Commissie voor de Opvolging van het Klimaatbeleid in Vlaanderen te verlengen tot uiterlijk eind oktober 2016.

Het Uitgebreid Bureau van dinsdag 27 september 2016 stelt voor dat de commissie haar werkzaamheden zou voortzetten tot uiterlijk eind december 2016.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

Dan is aldus besloten.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St. VI.Parl. 2016-17, nr. 60/2*)

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de rol van de Vlaamse overheid bij de heroriëntering van de ontslagen werknemers van ING België

ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over beleidsacties ten gevolge van de aangekondigde ontslagen bij ING

ACTUELE VRAAG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de begeleiding van ontslagen werknemers van ING

ACTUELE VRAAG van Peter Van Rompuy aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het verlies van 3500 banen bij ING en de rol van de Vlaamse Regering bij de begeleiding van ontslagen werknemers

ACTUELE VRAAG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de begeleiding naar een nieuwe job van ontslagen werknemers van ING

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Muyters.

De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, heren ministers, de regen van ontslagen die vorige maand is begonnen, blijft duren. Sinds begin vorige maand zijn al duizenden jobs verloren gegaan, of dreigen zij verloren te gaan. Na onder andere Caterpillar, AXA, P&V Verzekeringen, Douwe Egberts, MS Mode, IBM enzovoort zijn er nu ook ING en Record Bank. En dat staat dan nog los van de ontslagen bij kleinere bedrijven die minder in het oog springen. 3500 jobs gaan verloren bij ING, en daar komen er wellicht nog honderden bij als ook een groot deel van de zelfstandige kantoren van ING en Record Bank op termijn zal sluiten.

Het is het grootste drama van collectief ontslag sinds de sluiting van de Fordfabriek in Genk. Dit jaar alleen al zijn er 11.500 jobs bedreigd door collectief ontslag. Dat is dubbel zoveel als vorig jaar. En bovendien waarschuwen economen voor een

kettingreactie bij andere banken, waardoor het gevaar dreigt dat ook in de komende maanden en jaren nog meer mensen hun job zullen verliezen.

De Vlaamse overheid heeft alle redenen om kritisch te zijn voor ING, die namelijk de huisbankier is van de Vlaamse overheid. Maar minister, ik wil nu vooral de focus leggen, op de volgende vraag. Hoe kunnen we bezorgd zijn om de mensen die nu hun job zullen verliezen? Er is een taskforce aangekondigd door de verschillende regeringen van dit land. Vanuit de Vlaamse overheid speelt ook de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) een cruciale rol in de herscholing of begeleiding van mensen naar nieuw werk.

Minister, op welke manier zal de taskforce een bijdrage kunnen leveren om het aantal ontslagen te beperken? Hoe kan de Vlaamse overheid voor de mensen die alsnog hun werk zullen verliezen, een rol spelen in hun herscholing, hun heroriëntering naar ander werk?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Collega's, wat is de maatschappelijke doelstelling, wat is de maatschappelijke rol van een bank die miljarden euro's winst maakt en onlangs nog zware dividenden uitkeerde, van een bank die begin deze week aankondigde duizenden mensen met expertise op straat te zetten? Ik weet het niet. Ik weet wel dat die maatschappelijke doelstelling, die maatschappelijke roeping heel erg verschilt van onze duizenden Vlaamse kmo's die deze week ook samen met de minister bij monde van het Vlaams netwerk van ondernemingen (Voka) en de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) hebben aangegeven dat ze zullen investeren in de employability van onze werknemers om hen doorheen alle mogelijke evoluties te leiden, hun competenties verder aan te scherpen en ze mee te laten glijden met alles wat economisch evolueert.

Collega's, onze aandacht en verontwaardiging hebben geen politieke kleur. Ik ben blij dat elke politieke fractie hier aanwezig zich zeer bezorgd en bekommerd heeft uitgedrukt over het lot van die werknemers die bijzondere competenties hebben. Het zijn bijzondere competenties, waarvoor we in eerste instantie uitkijken naar de financiële sector. We weten echter dat het aantal vacatures in die sector niet in stijgende lijn zit. Voor die mensen, minister, zal het van bijzonder groot belang zijn dat, zodra op het federale niveau de collectieve sluitingsprocedure, het outplacementverhaal is afgerond, we met VDAB klaarstaan om die mensen toe te leiden, mogelijk ook naar andere sectoren, en hoop te geven.

Minister, hoe ziet u dat proces?

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, minister, collega's, denk u eens in dat u werknemer bent bij ING. Vorig jaar las u in de krant dat een topman van ING een loonsverhoging en een bonus kreeg. U dacht: het gaat goed met mijn bank. Enkele maanden geleden las u in de krant: "ING maakt meer winst dan verwacht." U dacht: het gaat écht goed met mijn bank. Deze week las u dan in de krant: "ING schrapt 3158 jobs en er zijn 1700 naakte ontslagen." Een ijsskoude douche. Zonder overleg met de sociale partners, zonder boe of bah beslist een hoofdkwartier in Nederland plots dat er 3158 jobs minder zijn en dat 1700 mensen en gezinnen tegen 2021 op straat belanden.

Minister, mijn bloed gaat daarvan koken. ING slaagt er dan nog in om het lef te hebben te zeggen dat dat wordt veroorzaakt door de digitalisering. Minister, de digitalisering van onze arbeidsmarkt is al langer aan de gang. Wij geloven dat daar een heel positief verhaal van te maken is. Er zijn ook valkuilen, maar die kunnen we omzeilen als we daar een goed beleid tegenoverstellen.

Maar daarover gaat het hier niet. Dit gaat over een bedrijf dat maximale winsten wil blijven hebben en tegelijkertijd 1700 mensen zomaar op straat zet.

Minister, wat zult u eraan doen om die 1700 mensen die nu op straat komen in een moeilijke sector, waar er veel werkzoekenden zijn en weinig vacatures, zo snel mogelijk aan een nieuwe job te helpen?

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, de aankondiging van ING maandag is gekomen als een schok voor 3000 gezinnen. Die mensen hebben dan nog van de CEO moeten horen dat de zon schijnt. Dat is niet alleen bitter, maar zelfs cynisch.

Nu, volgens mij reikt de schok verder dan alleen maar ING. Ik denk dat er heel wat Vlamingen zich maandag hebben afgevraagd of hun job misschien de volgende zal zijn die wordt getroffen door de digitalisering. Ook de middenklasse is vandaag bezorgd. En dat is wat er maandag is gebeurd. Het is de digitale revolutie die bonkt op de deur van de Vlaamse arbeidsmarkt.

We moeten de digitalisering niet tegenhouden. We willen die ook niet tegenhouden. Iedereen van ons voert vandaag nog altijd zijn betalingen uit met de apps op zijn smartphone. De vraag die we ons moeten stellen, is: zijn er voldoende jobs voor de mensen die hun job verloren hebben? Dat is vandaag gelukkig zo.

De vraag aan de Vlaamse Regering is: hoe kunnen wij de mensen die vandaag hun job verliezen, het best bijstaan om de weg te vinden naar die nieuwe jobs?

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, gisteren daverde ons land even op zijn grondvesten toen we vernamen dat ING België 3500 jobs zou schrappen, ongeveer de helft via natuurlijke afvloeiingen en de andere helft via naakte ontslagen. Het zou de derde grootste ontslagronde worden na Sabena en Ford Genk. Daarnaast bleek vandaag ook dat er zo'n 1000 jobs op de helling staan bij de zelfstandige kantoren. We horen ook verontrustend nieuws van andere banken die herstructureringen plannen. Ook daar zouden er jobs verloren kunnen gaan.

Minister, ik vind het hier niet het podium om het waarom van de beslissing in vraag te stellen, ook al heeft het een wrange nasmaak. De vakbonden zijn ondertussen aan het onderhandelen en er is een taskforce, die hopelijk zal leiden tot wat minder naakte ontslagen. Minister, het komt wel op ons af, natuurlijk. Heel wat Vlaamse werknemers worden getroffen, ook heel wat Vlaamse gezinnen, want het heeft heel wat indirecte gevolgen.

Vandaag is Vlaanderen bevoegd voor het activeringsbeleid en heeft het dus een heel belangrijke rol te spelen op het vlak van het begeleiden, bemiddelen, opleiden en heroriënteren van die mensen. Er zijn heel wat instrumenten voorhanden en er zal heel zeker heel veel werk gebeuren om die activering naar een goed niveau te leiden. Ik wil toch specifiek vragen, minister, in deze context en voor deze groep werkzoekenden uit de banksector, hoe u dat zult aanpakken en hoe VDAB dat zal doen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, ik ga me concentreren op de vragen die jullie stellen, niet op de context die jullie schetsen. Ik zou diep kunnen ingaan op het feit of we wel of niet jobs creëren en op wat de digitalisering met zich

meebrengt voor onze economie. Behalve de inleiding hebben jullie allemaal dezelfde vraag gesteld: wat kan Vlaanderen doen voor de mensen die deze week het spijtige bericht hebben gekregen dat ze hun job gaan verliezen.

Zeggen dat dit iets is dat we totaal niet zagen aankomen, zou een beetje bij de haren getrokken zijn. Ik had vorige week woensdag een highleveloverleg met de banken, iets wat ik om de zes weken heb. Zelf heb ik op de agenda van dit overleg de herstructureringen, de digitalisering en wat op ons af komt, geplaatst. Febelfin heeft ons wat inzicht gegeven over de transitie die banken meemaken door bankentaksen, lage rentes bij de Europese Bank en de digitalisering. Mij viel vooral op dat de profielen van de mensen die zij vandaag zoeken, niet dezelfde profielen zijn als degene die men zoekt voor de banken van morgen. Toen ik dat heb vernomen, heb ik onmiddellijk aan Febelfin gevraagd of we met VDAB niet eens kunnen samenzitten om een beetje zicht te krijgen op wie de banken minder nodig hebben in de toekomst, wat die mensen kennen en kunnen en wat hun competenties zijn, zodat we al een begin van zicht hebben in welke richting we ze kunnen heroriënteren. Dat is nog geen maatwerk. Dat is het begin. Dat is wat collectief waarschijnlijk bij die mensen aan competenties aanwezig is. Daar moet je natuurlijk het individuele aan toevoegen en dan kan je echt gaan oriënteren. Ik heb dus gevraagd dat de VDAB en Febelfin daarover zouden gaan samenzitten.

De VDAB heeft een vooroefening gedaan, een technische oefening waarbij zij een inschatting maken. Morgen is er overleg met Febelfin om te zien of dat nog kan worden aangescherpt om zo het huiswerk, het heroriënteren van die mensen, al voor te bereiden, niet gericht op ING, maar op de totaliteit van de banksector.

U mag ook niet vergeten dat deze transitie niet plots is gekomen. De laatste tien jaar zijn er 13.000 jobs verdwenen bij de banken. Ik weet niet of iedereen dit beseft. Het is er niet plots van vandaag op morgen gekomen. Het is iets dat stilaan, maar nu met een grote schok, gebeurt. Dit zal morgen met Febelfin besproken worden: wat is het profiel, wat zijn de competenties en de talenten van de mensen die zouden verdwijnen in de bank.

Dan is er maandag het ontslag gekomen. Ik heb van de minister-president begrepen dat hij getelefoneerd heeft met de CEO, de heer Vandenberghe. Zijn boodschap aan de CEO was vooral dat ING geen bank in moeilijkheden is en dat hij dus verwacht dat ze meer zal doen voor de transitie van de medewerkers dan wat wettelijk verplicht is. Dat is een goede boodschap. We mogen dat ook vragen aan een bank als ING.

Dan moet je natuurlijk de procedure volgen. U kent die, ik moet ze hier niet uitleggen. In eerste instantie moeten wij informatie geven. Informatie zal in eerste instantie worden gegeven door Actiris omdat de hoofdzetel van ING in Brussel ligt, maar er is al een afspraak dat ook VDAB alle hand- en spandiensten zal leveren die nodig zijn om alle informatie te geven.

Dan krijg je het sociaal overleg. Na het sociaal overleg start een tewerkstellingscel. Ook daar zal Actiris eerst de leiding nemen. Maar het overleg tussen de verschillende gewesten is al afgesproken. Volgende week komen we daarover samen om nu al te kijken hoe we de toekomst voor die mensen gaan aanpakken.

Een ander punt in verband waarmee ik gisteren al een opdracht heb gegeven aan mijn diensten, is het Europees Globalisatiefonds. U weet dat als er plots in één sector veel mensen worden ontslagen, dat je dan een beroep kunt doen op de gelden van het Europees Globalisatiefonds. Ik heb aan mijn diensten gevraagd om dat na te zien. We moeten ook overleggen met de andere gewesten om te bekijken hoe we dat aanpakken. Dat is een volgende actie die we kunnen doen.

De laatste actie die ik wil onderstrepen, is de actie die ik ook gisteren heb aangekondigd, samen met de werkgeversorganisaties. Dit lag al vast. Dit is er niet naar aanleiding van ING, maar het is ook belangrijk voor de mensen van ING. Deze actie moet de werkgevers nog meer de aandacht doen vestigen op het feit dat ze niet alleen naar het diploma moeten kijken van iemand, of naar zijn beroepen uit het verleden, maar dat ze vooral moeten bekijken wat iemand kent en kan en wat die persoon nog kan leren. Dit is zo fundamenteel! De oude filosofie stelt dat iemand die in de financiële sector werkte, in de financiële sector een job moet zoeken. Maar zo komen we niet vooruit. Daar zijn inderdaad de jobs niet te rapen. We zullen ze dus ergens anders moeten inzetten. Dat denken van vroeger, dat je een job in een bepaalde sector doet voor de rest van je leven, moeten we doorbreken. Dat we net gisteren twee nieuwe acties van UNIZO en Voka hadden gepland, toont aan dat ook de werkgeversorganisaties compleet mee zijn in de filosofie die stelt dat je moet kijken naar competenties en talenten over de grenzen van de sectoren heen. Je moet naar het individu kijken en naar wat die mensen kennen. Dat doet mij veel plezier.

UNIZO heeft 1750 bedrijven specifiek daarin begeleid om in die richting te denken, zeggende dat er al veel mee zijn maar sommige nog niet. We kunnen daarom de mensen van ING die zullen worden ontslagen, toch enige hoopgevende berichtgeving meegeven. Als de werkgevers zullen zien wat ze kennen en kunnen, zullen ze een kans maken op de arbeidsmarkt.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, dank voor uw uitvoerige antwoord. Uiteraard is de verontwaardiging bij de mensen groot, niet alleen bij de mensen die rechtstreeks geïmponeerd worden bij ING maar bij de hele samenleving, omdat acht jaar na de vorige bankencrisis de indruk leeft bij de mensen dat daar geen lessen uit zijn getrokken, noch door de financiële sector noch door de overheid. De vraag is dan natuurlijk hoe we kunnen voorkomen dat dit uitdijt? Hoe kunnen we voorkomen dat we een gelijkaardige crisis zullen meemaken als in 2008?

Daarbij aansluitend: de kwestie van de digitalisering is natuurlijk niet beperkt tot de financiële sector, waar ze al jaren bezig is. We hebben ze ook al gehad in de landbouwsector en in de industrie. De vraag is natuurlijk hoe we dat meer dan voorheen zullen begeleiden in plaats van het te ondergaan, zoals het nu te veel gebeurt? Hoe kunnen we de digitalisering in diverse sectoren, niet alleen de financiële maar ook andere, vanuit uw talrijke economische bevoegdheden verder begeleiden?

Axel Ronse (N-VA): Minister, u hebt mijn appreciatie voor uw antwoord en uw krachtdadige aanpak. Het is een feit dat we al heel veel hebben gedaan ter anticipatie van de digitalisering. Het andere verhaal, over de grote oorzaken en dergelijke, verdient een debat in de commissie. Onze bezorgdheid moet nu in eerste instantie uitgaan naar de getroffen mensen. Er is één groep die nog niet ter sprake is gekomen: de zelfstandige kantoorhouders. Dat gaat ook over een duizendtal mensen, met medewerkers en zo meer. Deze mensen kunnen, als ik mij niet vergis, niet rekenen op de regelgeving rond collectief ontslag. Of misschien mogelijk wel? Is daar iets voorzien? Het kan zijn dat we daar met VDAB en Vlaanderen veel sneller zullen moeten schakelen dan voor het grote aantal getroffen werknemers.

Imade Annouri (Groen): Minister, dank u voor uw antwoord. Het zal inderdaad geen gemakkelijke opgave zijn om al deze mensen naar een nieuwe job te begeleiden. Het is uw verantwoordelijkheid, maar ook die van elke volksvertegenwoordiger, om erover te waken dat dit zo goed mogelijk gebeurt.

De digitalisering, minister, is ook al langer dan vandaag aan de gang. Dat kan ontzettend positief zijn voor onze samenleving. Dat heeft heel veel potentieel. Daar staat mijn fractie volledig achter. Het zal ervan afhangen welk beleid

daartegenover staat. Ik heb al gezegd dat er valkuilen zijn. We hebben het gezien bij ING. Zowel het Nederlandse als het Duitse parlement onderzoekt hoe men de digitalisering zo goed mogelijk kan inschatten om daar een zo adequaat mogelijk politiek beleid tegenover te zetten, zodat het iets wordt waar zowel arbeidsmarkt als samenleving beter van worden.

Wat doet u om ervoor te zorgen dat de digitalisering een positief effect heeft op onze arbeidsmarkt? Wat doet u om de valkuil die ING nu heeft blootgelegd en de mogelijke kettingreactie waar veel experts voor vrezen, te vermijden?

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, het is meer dan tien jaar geleden dat er in Vlaanderen zoveel vacatures aangeboden werden aan werkzoekenden. Uw extra inspanningen zijn zeer belangrijk, en dat verwachten we ook van de sector zelf om die mensen te kunnen herscholen naar die nieuwe vacatures.

Een bijkomende vraag is: wat is de kwaliteit van die nieuwe jobs? Mensen die overstappen van de ene naar de andere job, gaan zij vooruit of achteruit? Heel wat van de jobs die we vandaag gecreëerd zien, zijn jobs in de uitzendarbeid, en dat zijn volwaardige jobs, maar we moeten goed opvolgen dat die mensen de komende maanden en jaren kunnen doorgroeien naar vaste contracten.

Ik wil ook nog eens uw bijzondere aandacht vragen voor de 55-plussers. Zij zijn vandaag bijna kansloos op de arbeidsmarkt, en vandaar mijn oproep. Ik herhaal mijn oproep: verlaag de lasten voor de 55-plussers.

Emmily Talpe (Open Vld): Het is een juist initiatief dat u eerst zicht wilt krijgen op de verschillende profielen. We hebben frontofficeprofielen die sneller ingeschakeld kunnen worden; we hebben de administratieve profielen waar het wat moeilijker wordt. Het is bijzonder goed dat u de klemtoon veeleer legt op competenties en niet op diploma's. Het is belangrijk dat we hen kunnen heroriënteren naar andere sectoren.

Neem zeker ook de zelfstandige kantoren mee. Dat werd hier al aangehaald. Daar zitten naar verluidt heel wat 50-plussers, en die vergen een bijzondere aandacht. Dat komt aan bod in uw doelgroepenbeleid, maar ik wil het nog eens extra in de kaart zetten. Het zal ook een weliswaar spijtige proef op de som zijn van de deugdelijkheid van uw maatwerkbeleid, maar we hebben daar alle vertrouwen in.

De digitalisering is inderdaad een reden waarom zoveel mensen nu hun job gaan verliezen. Aan de andere kant creëert de digitale economie ook heel veel jobs en moeten we de vaardigheden van de mensen aanscherpen om mee te stappen in dat digitale verhaal. Hoe zult u daarop inzetten?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Namens mijn fractie zou ik in de eerste plaats onze solidariteit willen uitdrukken met de getroffensten. We sluiten ons aan bij de vragen van de collega's.

Collega's, laat ons nu toch eens duidelijk maken aan ING en anderen met gelijkwaardige plannen dat we dit niet pikken. Ook in tijden van digitalisering bestaan er alternatieven voor het rauwe wilde kapitalisme zoals vandaag door dit bedrijf aan de dag wordt gelegd.

Ik richt me in de eerste plaats tot de minister-president. Laten we inderdaad maar voorrang geven aan het sociaal overleg. Laten we erbij zeggen dat er alternatieven bestaan voor dit plan, laten we voorrang geven aan hertewerkstelling, minister, daar ben ik het met u eens. Laten we ons misschien ook bij dat leger klanten voegen dat vandaag zijn afkeuring uitdrukt. Laat ons de kracht als

consument gebruiken om tegen de directie, het management en de aandeelhouders van ING te zeggen dat we dit niet pikken.

We zijn inderdaad klant bij ING. ING is onze huisbankier. Minister-president, ik vraag u uitdrukkelijk om die rol te evalueren, desgevallend te heroverwegen. Als u zich daar om een of andere reden ongemakkelijk bij voelt: we hebben een voorstel van resolutie klaar dat we graag over de partijgrenzen heen desgevallend zouden indienen.

Minister Philippe Muyters: Op dat laatste punt ga ik zeker niet ingaan. Dat is een hele discussie, ook over openbare aanbestedingen en de gevolgen daarvan.

Collega Janssens, wat hier gebeurt, kunnen we totaal niet vergelijken met 2008. Toen ging het over een bubbel en problemen rond hypotheeken en dergelijke meer. Dit gaat volgens mij over iets heel anders.

Het klopt dat die digitalisering zich niet alleen in de bankensector voordoet. Ik kan een simpel voorbeeld geven: wie heeft er in zijn gemeente nog een videotheek? Dat heeft ook te maken met die digitalisering. Als je kijkt naar de boekhandel, de landbouw, de industrie: overal zien we stappen en veranderingen in de maatschappij. Ik ben het met u eens dat we dat niet gaan tegenhouden. Je kunt daar maar één antwoord op geven, en dat is kijken naar een loopbaan van iemand, dat elk individu elk moment opnieuw vanuit competenties en talenten gaat kijken wat hij of zij mist om mee te zijn in de jobs die er morgen zullen zijn. Vanuit de overheid moeten we mensen ten eerste ondersteunen om aan dat loopbaandenken te doen en ten tweede moeten we ervoor zorgen dat de nodige opleiding er is, zodat de mensen die iets missen om mee te zijn in die nieuwe jobs, daarbij geholpen kunnen worden.

Het succes van de loopbaancheques is niet toevallig. Rond opleiding ben ik samen met de sociale partners aan het proberen om daar een nieuwe tint aan te geven, om ervoor te zorgen dat we mee zijn met de toekomst. Ik hoop dat we dat op korte termijn kunnen afronden.

Collega's Ronse en Talpe hadden het over de zelfstandigen. Die zitten niet in dat collectieve ontslag. Wij zullen als VDAB natuurlijk dezelfde dienstverlening bieden die we al verlenen. Dat wil zeggen dat die zelfstandige begeleid kan worden naar een nieuwe job als zelfstandige. Ook PMV kan daar ingeschakeld worden. Ofwel worden ze begeleid naar een job als werknemer. Dat gaan we vast en zeker doen.

Ik wil ook een beroep doen op wat de minister-president heeft gevraagd aan de CEO van ING. De minister-president heeft uitdrukkelijk gevraagd om meer te doen dan wat wettelijk nodig is. We kunnen vanuit Vlaanderen de vraag stellen om die mensen ook begeleiding te geven zoals men de werknemers begeleidt. Dat is iets dat we zeker als signaal kunnen en moeten meegeven aan ING.

Collega Annouri, u vroeg welk beleid we gaan voeren. Ik heb daar al voor een stuk op geantwoord. Dat is ook niet nieuw. In de Visie 2050 van de minister-president en de Vlaamse Regering staat dat we ons voorbereiden op de digitalisering en daar ook de nodige maatregelen rond nemen. Die transitie die bedrijven doen, kan ook een positief gevolg hebben. Als je dankzij de digitalisering de loonkost een stuk kunt verlagen en daardoor de activiteit hier kunt houden of terug naar hier kunt brengen – en er zijn duidelijk bedrijven die dat doen – dan krijgen we hier weer werkgelegenheid. We helpen bedrijven die in transitie zijn, om die transitie te doen, met behoud van medewerkers. We doen dat al en moeten daar verder op blijven inzetten.

Collega Van Rompuy, volgens mij gaat iedereen erop vooruit als die morgen een job kan doen die hij of zij met goesting kan doen. Ik kan u één anekdote

vertellen. Ik ontmoette op een bepaald moment in Limburg iemand die gedurende 27 jaar bij Ford Genk had gewerkt en die door de ontslagen bij Ford Genk een nieuwe job moest zoeken. Ze hebben die begeleid in een totaal andere richting, een richting waar hij vroeger nooit aan had gedacht. Hij heeft zijn ontslagpremie gebruikt om opleiding te volgen. En hij zei tegen mij: "Mijnheer de minister, ik ga nu elke dag fluitend naar mijn werk. Ik ben eigenlijk – tussen aanhalingstekens – blij dat ik weg kon bij Ford Genk, want ik was 27 jaar aan het werk, en dan zoek je geen nieuwe job." Wel, die filosofie zouden we moeten doorbreken, zodat mensen wél vroeger nadenken over hun job. Ik hoop ook dat onze arbeidswetgeving dan iets flexibeler wordt en ervoor zorgt dat mensen die een carrièrewending willen doen, die stap ook ondersteund zien door wetgeving, in plaats van wat er vandaag is, namelijk wetgeving die gericht is op het blijven houden van je job gedurende heel je carrière.

Voor 55-plussers hebben we de doelgroepbenadering expliciet gezet op 55 plus. Zo zetten we in combinatie met werkervaring en de projecten, die gisteren door Voka en UNIZO zijn aangekondigd, de nodige stappen om die mensen bijkomende mogelijkheden te geven.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik hoop van ganser harte dat ook u in de komende jaren elke dag nog fluitend naar het werk kunt komen. Ondertussen wil ik toch enkele aanbevelingen geven. Zij die in het verleden zeiden dat we vooral op de dienstensector moesten focussen en veel minder op industriële ontwikkeling, hebben ongelijk gehad. We zien dat de dienstensector blijvend onder druk staat. Blijf dus vanuit uw economische bevoegdheden inzetten op de industrie.

Dit is net zoals de energiesector een verhaal van lokale verankering. 80 procent van de beslissingscentra van de banken in dit land zitten in het buitenland. Laat ons maar inzetten op onze Vlaamse bedrijven, op lokale verankering. Dat zal zeer belangrijk zijn in de toekomst. Laat ons ten slotte in de eerste plaats focussen op de mensen die dreigen hun job te verliezen of al hebben verloren, zodat ze opnieuw aan werk kunnen worden geholpen.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ik heb begrepen dat de Vlaamse Regering het maximale uit haar bevoegdheden zal halen om die mensen opnieuw perspectief te bieden. We gaan kijken naar hun competenties en naar andere sectoren, en dat is goed. Dat is hoopgevend en belangrijk voor die mensen.

Ik wil mijn uiterste waardering uitdrukken voor alle consulenten bij VDAB die nu voor een enorme uitdaging staan en van het voltallige parlement unanieme steun verdienen. *(Applaus bij de N-VA)*

Imade Annouri (Groen): Wie mij kent, weet dat ik een grote fan ben van robots en digitalisering, maar een nog grotere fan van mensen. Als we willen dat het hele verhaal van digitalisering zal slagen, dan moeten we ervoor zorgen dat we daarop voorbereid zijn.

De nota van de minister-president verwijst naar 2050 en de digitalisering, maar er is een verschil tussen een nota en concrete actie vanuit dit parlement, net zoals in Nederland en Duitsland gebeurt. Ik heb een voorstel van resolutie namens Groen ingediend. Ik hoop dat u die ziet als een uitgestoken hand om met z'n allen hierover na te denken, naar het parlement te trekken en een heel duidelijk signaal te geven aan de mensen die nu aan het kijken zijn: dit Vlaams Parlement neemt wat er is gebeurd met ING als een wake-upcall en zorgt ervoor dat zowel de samenleving als onze arbeidsmarkt voorbereid zal zijn zodat dit niet meer gebeurt. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Peter Van Rompuy (CD&V): Wat de mensen vandaag van de politiek verwachten, is het creëren van een toekomstperspectief. We staan helemaal niet

machteloos tegenover de digitalisering. In Vlaanderen hebben we zelfs alle hefboomen in handen om van de nieuwe economie een succes te maken. Daarom doe ik een oproep aan de minister-president: creëer dat toekomstperspectief. Zorg voor herscholing van de middengeschoolden, zorg dat het onderwijs klaar blijft om iedereen mee te trekken in de slimme economie, creëer een Flanders Technology-vibe voor de 21e eeuw zodat die hoogwaardige jobs die we nodig hebben, hier worden gecreëerd. Vlaanderen moet blijven geloven in zichzelf, we moeten ambitie blijven hebben. Dat is wat de Vlamingen van hun politieke leiders verwachten. Ze rekenen op ons. *(Applaus bij CD&V)*

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, het goede nieuws is dat er heel wat vacatures zijn. Het is zaak om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen. Uiteraard moet ING zelf haar verantwoordelijkheid nemen. Ik wil de mensen van ING een hart onder de riem steken, want die staan nu voor een periode van onzekerheid en ongerustheid. Wij geloven in de dynamiek van de arbeidsmarkt om die periode te absorberen en op middellange termijn betere tijden te hebben met een goede begeleiding en ingesteldheid. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Matthias Diependaele aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het vastleggen van duidelijke richtlijnen of regels voor buitenlandse investeringen, in het bijzonder in strategische sectoren

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, dit is eigenlijk een vraagje dat een heel klein beetje aansluit bij de vorige vragen die aan bod zijn gekomen. Minister-president, als er één goede zaak is voortgevloeid uit vorige week, dan is het dat er een paar debatten zijn geopend. U hebt zelf woensdag in uw verklaring namens de regering gezegd dat u bereid bent om het debat aan te gaan over de organisatie van de distributienetbeheerders en de verdere toekomst van Eandis. Daarnaast hebt u echter ook in een interview meegegeven dat we misschien een debat moeten voeren over wat vroeger 'verankering' werd genoemd. Dat debat is ook eind jaren 80, begin jaren 90 heel sterk gevoerd. Dat ging over de vraag op welke manier we ondernemingen van hier ook hier zouden kunnen houden, met de globalisatie die zich steeds meer doorzet. Dat ging over financiële mogelijkheden, innovatiemogelijkheden en ook gewoon werkgelegenheidsmogelijkheden. Er was sprake van verschillende keuzes met betrekking tot de vraag op welke manier een overheid kan helpen om ondernemingen hier te houden.

U hebt zich specifiek gericht op strategische sectoren, sectoren die belangrijk zijn voor onze maatschappij, die maatschappelijk nodig zijn in Vlaanderen. Hoe kunnen we die eventueel hier houden? U hebt daarbij verwezen naar een paar buitenlandse voorbeelden. Hoe ziet u dat in de toekomst? Hoe ziet u dat debat verlopen en welke zijn de ideeën waarmee we eventueel in Vlaanderen ook aan de slag kunnen?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Diependaele, u hebt terecht verwezen naar de Eandisverklaring. Ik heb vorige week hier in het parlement gezegd dat we onze regelgeving tegen het licht gaan houden. Moeten we gaan naar een grotere verankering? Volstaan onze regels nu voor de inperking van de private invloed in Eandis en andere intercommunales van die aard? Wat zijn de voor- en nadelen van een beursgang? Hoe zit het met het idee van de coöperatieve? We zullen dat ook doen. We nemen dat heel ernstig op. In een interview

met De Tijd zaterdag heb ik inderdaad gezegd dat dit blijkbaar gaat over een debat over onze strategische sectoren. Ik heb verwezen naar wat Frankrijk heeft gedaan met de Alstomwet. Frankrijk heeft gezegd dat het erover zou waken dat er geen overnames zouden gebeuren in strategische sectoren, zoals de gezondheidszorg, energie, water, transport en telecommunicatie, dus niet alleen in de sector van veiligheid en defensie en dergelijke meer. Er is daar dus een wet uitgewerkt die bepaalt dat er toestemming moet zijn voor een participatie in die strategische sectoren. Duitsland heeft de wetgeving van de Investitionsprüfung, waarbij men voor investeerders van buiten de Europese Unie desgevallend toestemming moet krijgen van de minister van Economische Zaken. Ook het Verenigd Koninkrijk heeft zo'n wetgeving. Ook Spanje heeft zo'n wetgeving. Ik denk dat het vooral gaat over een debat over strategische sectoren, en heb dus luidop de vraag gesteld of we dat niet moeten meenemen.

U weet dat ik nogal van rechtszekerheid houd. Ik voel me niet zo goed bij beslissingen 'à la tête du Chinois'. Ik zou liever hebben dat we nadenken over een kader dat toepasselijk is op alle sectoren.

Matthias Diependaele (N-VA): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Getuige de debatten van vorige week in dit parlement meen ik inderdaad dat we daar zeer veel steun voor kunnen vinden. Ik leer voornamelijk dat het gaat om bepaalde sectoren, strategische sectoren, dat we moeten bekijken hoe we dat daar kunnen doen. Ik voeg daaraan toe dat we anderzijds natuurlijk niet mogen vervallen in protectionisme, want dat kunnen we ons als kleine, open economie ten overstaan van de wereld absoluut niet veroorloven. We moeten dus heel voorzichtig zijn dat we die grens niet overschrijden. Ik wil er wel aan toevoegen, en dat lijkt me het belangrijkste element te zijn in dit debat, dat we op die manier ook een vorm van rechtszekerheid kunnen bieden aan buitenlandse investeerders, want als de regels over hoe en wanneer buitenlandse investeerders al dan niet kunnen investeren, duidelijk zijn, dan is dat ook voor hen in elk geval rechtszekerheid, en kunnen ze uitmaken of ze al dan niet de moeite moeten doen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Ik dank de collega voor de vraag. Ik vind de Vlaamse verankering een interessant onderwerp: hoe houden we de beslissingscentra van grote bedrijven, van strategische bedrijven hier in Vlaanderen? Ook in het licht van het debat dat daarnet is gevoerd over ING, lijkt dat me bijzonder relevant. U geeft gelukkig ook terecht aan dat dat moet gebeuren zonder angst voor de buitenstaander. De grootste werkgever in onze provincie, Oost-Vlaanderen, is Chinees, de op een na grootste Indisch. We hebben het dan over Volvo en ArcelorMittal, die allebei in Gent zijn gevestigd. Die buitenlandse investeerders blijven aantrekken en niet afschrikken lijkt me dus essentieel om onze economie verder tot leven te brengen.

Dit neemt niet weg dat het debat over de verankering van Vlaamse bedrijven zeer belangrijk en relevant is. We beschikken daarvoor over een zeer belangrijk instrument. De Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) participeert in heel veel bedrijven.

Minister-president, zult u PMV bij dit debat betrekken? Zult u PMV, bijvoorbeeld, de opdracht geven zelf de participatie van Vlaamse gezinnen en bedrijven te organiseren om op die manier de verankering van strategische bedrijven en sectoren te verzekeren?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

Rik Daems (Open Vld): Voorzitter, de voorbije tien jaar is vanuit het buitenland 22 miljard euro in Vlaanderen geïnvesteerd. Het gaat om 40.000 jobs. Daar gaat

het over. Het voorbije jaar is meer dan 2,7 miljard euro geïnvesteerd, wat 5000 jobs heeft opgeleverd.

Er is hier een dubbel debat aan de gang, zowel over verankering als over buitenlandse investeringen. Mij gaat het hier om de buitenlandse investeringen. Ik maak me de bedenking dat we criteria moeten hebben om een no-gozone te creëren. Het lijkt me verstandig te bepalen wat kan en wat niet kan. Anders riskeren we op het publieke forum interne partijpolitieke discussies te krijgen die buitenlandse investeringen kunnen afschrikken. Ik herhaal dat het gaat om 22 miljard euro en om 40.000 jobs.

Minister-president, bent u het ermee eens dat het Vlaams Parlement moet worden betrokken bij de aflijning van dat kader en van die criteria? We moeten zeker zijn dat het Vlaams Parlement volledig achter die criteria staat. We mogen, met andere woorden, geen discussies op het publieke forum riskeren die buitenlandse investeerders kunnen afschrikken.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Voorzitter, ik wil eerst opmerken dat uit het debat over Eandis nog wel meer interessante punten naar voren zijn gekomen. De vraag waar de machtscentra zich bevinden en waar ze zich zouden moeten bevinden, is niet de enige interessante vraag. Volgens mij hebben we ook een interessant debat gevoerd over het verschil tussen achterkamerpolitiek en transparante politiek.

Minister-president, als we het hebben over de vraag op welke wijze we de strategische sectoren moeten beschermen, gaat dit volgens mij verder dan de PMV. De PMV is een investeringsmaatschappij. De voorbeelden die u hebt gegeven en de voorstellen die u hebt gedaan, gaan meer over de vraag hoe de politiek een zeg kan krijgen en toetsstenen kan inbouwen in de beslissingen waar al dan niet met buitenlands kapitaal kan worden geïnvesteerd. Dit lijkt me een zeer interessant debat over de wijze waarop we de globalisering willen organiseren en over de wijze waarop we ervoor zorgen zelf iets over onze economie en onze tewerkstelling te zeggen te hebben.

Mijnheer Daems, ik sluit me aan bij uw vraag. We moeten parlementair werk verrichten. We moeten niet wachten op of enkel kijken naar wat de Vlaamse Regering of de minister-president doet. We moeten in alle transparantie en over de partijgrenzen een goed debat voeren in de commissie en later ook in de plenaire vergadering.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, in de eerste plaats verbaast het me een beetje dat de heer Diependaele vandaag deze actuele vraag stelt. We hebben hier vorige week een debat gevoerd. Toen was de N-VA in feite de enige partij die nog voluit voor een deal met Eandis ging. Dat is natuurlijk de aanleiding van deze actuele vraag.

Voor ons is de verankering het uitgangspunt. We moeten de buitenlandse investeerders natuurlijk niet afschrikken. We moeten er echter ook zorgen voor bepaalde sectoren, zoals elektriciteit. Het gaat dan om de basisbehoeften van de mensen. Dit zijn niet enkel strategische sectoren, maar ook sectoren die van het grootste belang zijn voor de mensen.

Minister-president, we moeten en zullen dit debat natuurlijk voeren. Deze voor-middag is de commissie Energie trouwens al begonnen met het debat over de toekomst van Eandis. Misschien moeten we het pakket verruimen. We mogen de gemeenten en de burger natuurlijk niet uit het oog verliezen. Als we dan toch altijd

de mond vol hebben over burgerparticipatie zou ik graag van u horen hoe we de lokale besturen en de burgers bij dit maatschappelijk debat kunnen betrekken.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik ben blij dat de multinationals, de buitenlandse investeringen en het protectionisme hier zijn aangekaart. Ik heb in mijn interview verklaard dat ik absoluut niet in protectionisme wil vervallen. Ik onderschrijf wat hier al is gezegd over de buitenlandse investeringen. We gaan hiervoor elke maand op pad. We leveren inspanningen om investeringen aan te trekken.

De buitenlandse investeringen zorgen hier voor een enorme welvaartscreatie en voor enorm veel jobs. Om die reden heb ik luidop de vraag gesteld of we geen kader moeten creëren. We mogen niet in een ad-hocsituatie terecht komen waarbij dit wel en dat niet mag. Daar maken we niet de beste beurt mee. Als we beslissen dat bepaalde investeerders mogen komen en anderen niet mogen komen en als we dat op allerlei manieren motiveren, geven we de indruk 'à la tête du client' te werken.

Geen protectionisme, een open markt: dit is de basis van onze welvaart in de beide richtingen, export en investeringen. Ik wil erop wijzen dat de Franse wetgeving, die zeer ver gaat en ook betrekking heeft op EU-landen en op investeringen van bedrijven uit EU-landen, is goedgekeurd door de Europese Commissie, weliswaar met de bedenking dat ervoor gezorgd moet worden dat het proportioneel blijft, dat het niet kan met minder maatregelen en dat het een noodzakelijke maatregel is. Duitsland bijvoorbeeld doet het alleen voor investeringen van buiten de Europese Unie. Er zijn verschillende wetgevingen op dat vlak.

PMV is genoemd. Er zijn ongetwijfeld nog elementen. Ik vind het belangrijk genoeg om erover na te denken. We zullen dat allemaal onder ogen zien. Het voordeel van de situatie is nu dat we rust hebben om het allemaal grondig te bekijken. Ik heb dat ook vorige week aangekondigd. Ik heb gezegd dat we dat zullen doen in dialoog met het parlement. Dat lijkt me evident. Het is een complex dossier. Het gaat ook over capaciteit om te investeren, over het nodige kapitaal in eigen land. Een van de geslaagde verankeringsmodellen destijds was Telenet. Het heeft vier jaar geduurd voor het een multinational is geworden en in buitenlandse handen is overgegaan. We hebben heel wat van die verankeringsverhalen, al dan niet in strategische sectoren.

Rekening houdend met al deze elementen is het nu belangrijk om er ernstig over na te denken. We bekijken buitenlandse modellen. We kijken naar mogelijke maatregelen om onze strategische belangen te beschermen. We doen dat in brede dialoog, uiteraard als het gaat over intercommunales. We zullen steden en gemeenten daar ook bij betrekken. Dit is nu een verantwoordelijkheid voor het Vlaamse niveau, het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering om na te denken over de toekomst, om te vermijden dat we in ad-hocsituaties komen die aanleiding geven tot allerlei commotie en negatieve reacties in het buitenland. We moeten proberen dat te vermijden. Ik doe er geen uitspraak over, ik maak geen keuzes. Ik zeg alleen dat het debat breed zal zijn.

Matthias Diependaele (N-VA): Minister-president, ik leid uit dit debat af dat we allemaal behoorlijk op dezelfde lijn zitten. Ik ben het ermee eens dat er nog andere debatten gevoerd moeten worden, maar, mijnheer Sintobin, we moeten die niet vermengen. We gaan hier voor een rechtszeker kader om te oordelen of al dan niet in bepaalde sectoren buitenlandse investeerders kunnen toetreden. Dat is één debat.

Het andere debat is natuurlijk hoe het verder moet met Eandis. Ik kijk alvast uit naar een voortzetting van het debat, al dan niet in de commissie Buitenlandse Handel. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jean-Jacques De Gucht aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de problemen door de inwerkingtreding van de archeologienota

ACTUELE VRAAG van An Christiaens aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de problemen door de inwerkingtreding van de archeologienota

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Minister-president, we hebben hetzelfde doel, namelijk: op welke manier kunnen we ervoor zorgen dat ons archeologisch erfgoed op de beste manier wordt bewaard? We hebben een implementatie van de nieuwe archeologieregelgeving sinds 1 juni 2016. Het is duidelijk dat die verschillende neveneffecten met zich meebrengt die bij de opstelling misschien onderschat werden, maar die in elk geval negatief zijn, ook op economisch vlak.

De Boerenbond, De Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO), Voka, de Bouwunie, de Confederatie Bouw hebben al aan de alarmbel getrokken. Ik zal enkele cijfers meegeven. Van de vergunningen die aangevraagd worden, wordt 80 procent niet bekrachtigd. In 90 procent wordt een beroep gedaan op een uitzonderingsregel vervat in het decreet Onroerend Erfgoed, waardoor uitzondering regel wordt. Een uitvoeringstermijn van 9 weken is geen uitzondering bij een eenvoudig project. Er zijn 150 tot 200 nota's per maand. Dat zorgt er ook voor dat de erkende archeologen en het agentschap onder zware druk komen te staan. Het agentschap heeft op dit moment na indiening 21 kalenderdagen om te bekrachtigen. En een laatste cijfer: 2 dagen na de oproep van de architectenvereniging zijn er al 30 klachten binnengekomen die zeggen dat dit momenteel op een verkeerde manier wordt gerund.

Minister-president, hoe kunnen we dit bijsturen? Er is een herziening van het Onroerenderfgoeddecreet gepland in 2017. Kunnen we het decreet niet sneller bijsturen? Het is op het ogenblik niet duidelijk of een wijziging van de richtlijnen in de code van goede praktijk al dan niet voldoende is.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister-president, u weet het misschien niet, maar ik ben geboren en getogen in Tongeren. Ik draag de archeologie dus een zeer warm hart toe en u moet me zeker niet overtuigen van het belang van archeologisch onderzoek. Net daarom vond ik de berichtgeving van de afgelopen dagen vanuit verschillende sectoren, de architecten, de lokale besturen, de landbouwsector, de werkgeversorganisaties, maar ook de particulieren en kleine bouwheren, zo verontrustend.

Er wordt aan de alarmbel getrokken over de hoge eisen die het agentschap stelt aan de archeologienota en bijgevolg over de hoge werkdruk voor de erkende archeologen. Collega De Gucht heeft het al gezegd: 80 procent van de archeologienota's wordt door het agentschap teruggestuurd wegens niet conform. Ik heb zelf een reeks archeologienota's doorgenomen en was verbaasd over de omvang ervan en de details die erin vermeld staan. Eigenlijk moeten we bijna over een thesis spreken in plaats van over een nota, en dat kan toch niet de bedoeling zijn.

Ik heb ook begrepen dat 50 procent van de ingediende nota's een vervolgtraject kent. Dan is zo'n nota dus nuttig. Maar in 50 procent van de gevallen wordt het terrein vrijgegeven. De bouwheren zijn dan zeer ongelukkig over de opgelopen vertraging – ik hoor nu al spreken van termijnen tot zes maanden – en over het

gestegen kostenplaatje – al snel 3000 euro voor kleine projecten en 15.000 euro voor grote. Voor alle duidelijkheid, we staan achter de principes en het doel van de archeologienota, maar het moet toch eenvoudiger, sneller en goedkoper kunnen. In dat geval zal het draagvlak voor archeologisch onderzoek ook groter worden, zeker als we de kleine bouwheer kunnen ontzien.

Hoe kunt u sneller dan tijdens de geplande evaluatie in 2017 op deze situatie inspelen?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik ben blij dat we de liefde voor erfgoed en archeologie delen. Ik deel ook uw liefde voor de stad Tongeren, mevrouw Christiaens. Ik heb het geluk gehad daar al een paar keer te kunnen spreken over het thema archeologie. Ik deel echter ook de zorgen over de nieuwe regelgeving die op 1 juni in werking is getreden. Heel wat signalen hebben me bereikt. U hebt ook allebei heel wat sectoren opgenoemd. De nutsmaatschappijen zijn erbij gekomen en onlangs nog de architectenverenigingen. De klachten focussen op drie aspecten: de kosten, de administratieve lasten en de doorlooptijd.

Ik heb inderdaad vastgesteld dat de raming van de kosten voor de archeologienota zonder onderzoek van 250 euro, die de administratie mij had gegeven, absoluut niet klopt. In de realiteit gaat het van 2500 euro tot in zeer extreme gevallen 7500 euro. Dat is volstrekt onaanvaardbaar. Ook de premie die we geven om de kosten van de archeologische opgravingen zelf te dekken, blijkt niet in verhouding te staan tot de reële kosten.

Ik kom dan bij de administratieve lasten. Tot mijn verbazing stel ik vast dat de code van goede praktijk leidt tot archeologienota's van 60, 70, 80 pagina's. Dat is niet de bedoeling. Het gaat om een archeologienota zonder onderzoek die in een kantoor wordt gemaakt om na te gaan of er al dan niet archeologisch onderzoek moet worden gedaan. Ik stel ook vast dat de administratie zeer weigerachtig is. En dan komt alles samen. De doorlooptijd wordt langer, de archeologen zijn overbevraagd. Zij hebben trouwens bij mij ook aan de bel getrokken. Ze zeggen zelf dat de zaken niet zijn zoals verwacht.

Ik heb een besluit klaar, dat ik zo snel mogelijk aan de regering zal voorleggen, om op korte termijn het probleem van én de kosten én de administratieve last én de doorlooptijd aan te pakken.

Ik heb ook aan mijn administratie gevraagd om zowel ten opzichte van haar eigen opstelling in deze als ten aanzien van andere elementen in het dossier buiten de kost, de administratieve last en de doorlooptijd, voorstellen te doen.

Ik ga nog eens een ultieme poging doen, met alle sectoren samen, om te kijken of we niet tot een solidariteitsfonds kunnen komen. U weet dat dit in het decreet staat: wij voorzien in een premie voor particulieren en kleine ondernemingen om tussen te komen in die buitensporige kosten. Daarnaast is er nog een pak kosten. Tot nu toe hebben de sectoren gezegd dat ze dat niet willen doen, maar persoonlijk vind ik dat dit een kost is die gedeeld moet kunnen worden. We hebben dat onder andere geprobeerd met de landbouwsector, maar dat is nooit gelukt. Daar zijn modellen van en ik ga daar nog eens een poging voor doen. Met een heel kleine bijdrage denk ik dat je dan tot een groter draagvlak kunt komen. De decreetgever heeft niet gewild dat we dit verplicht invoeren via een heffing. Ik heb daar begrip voor. Als het via solidariteit gaat, verwacht ik enig voluntarisme van de sectoren. De laatste stap die ik daarin zal zetten is op korte tijd de sectoren bijeenroepen met het oog daarop.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Als ik het goed begrijp, is het de bedoeling om zo snel mogelijk actie te ondernemen. Ik wil op dat vlak nog een

suggestie doen. Voor grotere sites van economische bedrijvigheid, zoals een havenbedrijf, is het vandaag zo dat elke verschillende ontwikkelaar een traject moet doorlopen. Het zou goed zijn dat we zouden kunnen afspreken dat we voor grotere sites een plan opmaken voor de gehele site, zodat je niet telkens opnieuw die doorlooptijd hebt. Bij de uitbreiding van een havengebied of van zo'n economisch gebied kan dan één groot plan worden opgemaakt, waardoor die bedrijvigheid geen vertraging oploopt en er zekerheid is dat daar binnen afzienbare tijd effectief kan worden uitgebreid.

Als we in Vlaanderen aan bedrijven rechtszekerheid willen bieden, moeten we ervoor zorgen dat ze op tijd vergunningen hebben en dat ze weten waar ze aan toe zijn op het moment dat ze aan een bouwproject beginnen.

An Christiaens (CD&V): Minister-president, ik dank u en ik ben heel tevreden met uw antwoord. In juni was het decreet nog maar een aantal dagen in werking toen de interpellatie in de commissie aan bod kwam. Toen zei u dat de evaluatie werd uitgesteld tot in de loop van 2017. Nu zegt u dat u dit op korte termijn wilt evalueren.

Ik heb nog een bijkomende vraag. De architectenvereniging spreekt over een archeologienota-light met een beperkter toepassingsgebied, dus ook met een minder omvangrijke nota. Hoe staat u daartegenover? Gaat u dat nu al meenemen in uw evaluatie op korte termijn? Kan er misschien overwogen worden, gelet op het tekort aan archeologen, om de archeologen die tewerkgesteld zijn door een intergemeentelijke samenwerking en die nu door een juridische spitsvondigheid die bevoegdheid niet hebben, daar wel te laten aan meewerken?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister-president, ik heb u inderdaad in juni geïnterpelleerd over deze materie en vooral over de doorlooptijd toen. Het was een beetje vroeg, zei u. Vandaag bevestigt u waarvoor toen al gewaarschuwd werd vanuit kringen van archeologen zelf.

Ik lees op mijn computer dat architecten, bouwheren, archeologen en boeren deze week allemaal tegelijk en gelijklopend reageren. Ik vind uw antwoord op de vraag zeer pertinent en ik denk dat het juist is: het probleem zit hem in het feit dat de vereisten van de code van goede praktijken zo gedetailleerd zijn dat ze leiden tot dikke en dure archeologienota's. Daar wordt de archeologie niet mee vooruit geholpen. We moeten lichtere systemen hebben en een kortere doorlooptijd, zodat archeologie door bouwheren en architecten niet als een vloek in de samenleving wordt beschouwd, maar dat het veeleer draait om zorg voor kwaliteit. Ik ben blij dat u het verhaal van het solidariteitsfonds opnieuw bovenhaalt, want dat is de enige oplossing om dure, onredelijke kosten te dragen. Denk bijvoorbeeld maar aan landbouwers die met zoiets geconfronteerd worden en die dat kunnen missen als kiespijn.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Minister, ik sluit me aan bij wat de collega's hebben gezegd. Ik heb ook gesprekken gevoerd met mensen uit de bouwsector, die dezelfde opmerkingen hadden. We moeten die inderdaad ter harte nemen. Ik ben dan ook heel blij dat u zegt dat u op korte termijn wilt evalueren. Natuurlijk is het zo dat bij elke wijziging van een decreet kinderziektes naar boven komen. Vandaar dat het ook heel goed is om sneller dan gepland te evalueren.

Ik heb toch nog een vraag. Nu is het zo dat zowel voor een ruimtelijk uitvoeringsplan als voor een verkaveling als voor een individuele bouwaanvraag een archeologienota nodig is. Is het een optie om de regelgeving zo aan te

passen dat, als op basis van de screening in functie van een RUP een zone wordt gevonden of aangeduid waarvoor geen archeologienota te verwachten is, die zone wordt ingevuld op de kaarten van zones zonder erfgoed, zodat later, wanneer wordt gebouwd of verkaveld, dat werk al achter de rug is en er niet opnieuw een archeologienota moet worden opgemaakt?

Minister-president Geert Bourgeois: Collega's, ik sta open voor alle suggesties. We zullen die bekijken. Niet elke suggestie is haalbaar. Ik heb gezegd dat ik klaar ben met mijn besluit. Het is al op de interkabinettenwerkgroep (IKW) geweest. Ik breng het zo snel mogelijk op de regeringstafel. Het zal nu vrijdag en ook volgende vrijdag niet kunnen. Ik ga dan mee op staatsbezoek. Ik probeer tussen nu vrijdag en over veertien dagen het besluit voor te leggen.

Het focust op de drie grote problemen: de kost, de doorlooptijd en de administratieve lasten. Ze hangen met elkaar samen. We hebben geopteerd voor een archeologienota, precies om de procedure sneller, lichter en goedkoper te maken. Mij werd gezegd dat die snel zal gaan, dat ze weinig kost, namelijk 250 euro. Ik werd op dat vlak op het verkeerde been gezet. Ik zie dat de kost veel hoger is, dat het hele boekwerken zijn en dat de doorlooptijd om dergelijke nota's te maken uiteraard veel te lang is.

Ik heb aan de administratie drie opdrachten gegeven. Dat besluit is al klaar. We moeten daarop focussen.

Er werden hier een aantal suggesties gedaan, die we zullen bekijken. Let wel, collega's, we hebben al zones in kaart gebracht waar zich geen 'archeologie' bevindt, waar geen onderzoek moet gebeuren. Met de huidige regelgeving kan het voorstel van de heer De Gucht niet. De archeologienota is gebonden aan de opmaak van een vergunning. Dan moet je dat gaan bekijken, nota's maken voor hele gebieden, ook al is er geen aanvraag voor. Dat zou in elk geval een wijziging van de decreetgeving met zich meebrengen. Dat kan niet. Dat ga ik in dat kort tijdsbestek ook niet doen. Want, mevrouw Christiaens, ik heb beloofd om te evalueren. Wat ik nu doe, is onmiddellijk ingrijpen omdat de effecten van de regelgeving, die van kracht is geworden op 1 juli, niet zijn wat ik ervan verwacht had en wat men me ook gezegd had te mogen verwachten: snel, eenvoudig, goedkoop. Precies om te vermijden dat grote onderzoeken op het terrein nodig zijn, voeren we die archeologienota in, die gemaakt wordt op het kantoor van de archeoloog. En dan zie je dat uitgerekend daar het omgekeerde effect wordt bereikt. Dat kan voor mij niet.

Een nota light, uiteraard. Die nota moet eenvoudiger. Dat is de bedoeling van de hele regelgeving geweest. De administratie zal ook een andere houding moeten aannemen. Op korte termijn gaat het er inderdaad om in het bestek van enkele weken naar voren te komen met dit besluit. Dat staat los van de bredere evaluatie van de regelgeving, die ik, zoals afgesproken, zal doen in 2017. Dan kunnen uiteraard andere voorstellen mee op tafel worden gelegd. Dan moet worden nagegaan of ze mee ingevoerd kunnen worden, of ze mogelijk zijn. Maar in alle geval wil ik nu, op heel korte termijn de actie rond die drie knelpunten voeren.

Ik heb aan mijn administratie gevraagd om bijkomende suggesties te formuleren. En zoals ik zei, zal ik samenzitten met de sectoren om na te gaan of er alsnog een mogelijkheid is inzake dat solidariteitsfonds.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Minister, ik ben bijzonder tevreden dat u dat moment naar voren vershuift, waardoor we actie kunnen ondernemen die duidelijk voelbaar zal zijn binnen de verschillende sectoren en ook bij de particulieren. Want daar gaat het hem uiteindelijk om. Mensen moeten de rechtszekerheid hebben die ze vandaag ontberen. Begin 2017 moeten we, naar ik hoop, werk kunnen maken van aanpassingen aan het decreet, die het dan

mogelijk maken om zekerheid te geven voor grotere ontwikkelingen van hele sites, zekerheid aan de verschillende havenbedrijven, aan economische ontwikkelingen in Vlaanderen. Want economie is toch alles wat telt om onze maatschappij verder vooruit te helpen, nietwaar.

An Christiaens (CD&V): We zijn het allemaal eens. Dat blijkt ook uit de tussenkomsten van de parlementsleden. We zijn tevreden dat u op korte termijn doet wat nodig is, namelijk ingrijpen in een regelgeving waarvan u zelf zegt dat ze niet is wat we voor ogen hadden, dat dat niet de bedoeling was van die archeologienota en dat u op korte termijn het nodige wilt doen. Ik vraag u – maar u hebt dat zelf al aangegeven – oog te hebben voor de particuliere belangen, voor de sector en het belang van het archeologisch onderzoek, maar zeker ook voor de bouwsector, toch de motor van onze economie in deze moeilijke tijden.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Kurt De Loor aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over beschermmaatregelen voor burgemeesters en schepenen

ACTUELE VRAAG van Michel Doomst aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over agressie tegenover lokale mandatarissen

De voorzitter: Minister Homans zal op doktersadvies vanop haar plaats antwoorden.

De heer De Loor heeft het woord.

Kurt De Loor (sp.a): De Vlaamse burgemeesters slaan alarm, want het aantal verwensingen en fysieke bedreigingen blijkt te stijgen. Dat maken we op uit cijfers van de krant Het Nieuwsblad, die vorige week een rondvraag deed bij een honderdtal burgemeesters. Uit die cijfers blijkt dat een op zes burgemeesters het slachtoffer werd van fysiek geweld of poging tot fysiek geweld en dat bijna de helft van de burgemeesters ook al het slachtoffer is geweest van verbale of fysieke agressie.

Uit onderzoek blijkt ook dat het lokale bestuursniveau, de gemeenten, het niveau is waar de burgers het meest politiek vertrouwen in hebben. Dat komt onder andere omdat de burgemeester, schepenen en OCMW-voorzitters heel dicht bij de mensen staan en dat ze bereikbaar zijn. Dat is goed. We moeten ervoor zorgen dat we dat zo kunnen houden en dat burgemeesters zich niet gaan opsluiten in hun stadhuis. Vandaar dat het belangrijk is dat er maatregelen worden genomen, dat er initiatieven komen. Ook de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) is zich bewust van de ernst van de zaak en neemt de klachten ter harte.

Vandaar mijn vraag: bent u bereid om initiatieven rond agressie en veiligheid voor burgermeesters, schepenen en OCMW-voorzitters te nemen of te steunen? Bent u ook bereid om de voorstellen die reeds door de VVSG zijn gedaan te steunen? Een van die voorstellen is om een vertrouwenspersoon aan te stellen waar burgemeesters terecht kunnen met hun klachten en opmerkingen.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): We weten allemaal: politiek is geen werk voor zoetjes en doetjes. De ruwheid blijkt inderdaad toe te nemen. Het is opvallend dat uit die

bevraging van vorige week blijkt dat inderdaad heel wat intragemeentelijk geweld de kop op steekt. Dat is niet abnormaal in een maatschappij waar het hyperindividualisme blijkbaar toeneemt, en waar altijd naar de zondebok wordt gezocht. We moeten niet te meewarig zijn. Wie politiek bedrijft, weet waar hij aan begint. Politici moeten dus geen beschermd menssoort zijn, en Vlaanderen zal ook geen wonderen kunnen doen. De VVSG kondigde een aantal initiatieven aan. Kunnen we misschien ook binnen Vlaanderen een aantal dingen doen om dat intragemeentelijk geweld de kop in te drukken?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Over wat de voorzitter heeft gezegd in verband met het doktersvoorschrift, hoeft u zich niet te veel zorgen te maken. Ik heb gewoon doktersbevel gekregen om niet te lang recht te staan, maar te blijven zitten of veel te wandelen, maar het zou geen zicht zijn om daar heel de tijdjes toertjes te staan draaien.

Ik benadruk dat ik elke vorm van geweld betreur, niet alleen geweld tegen lokale mandatarissen of burgemeesters.

Ik heb de enquête in Het Nieuwsblad van afgelopen weekend ook gelezen en ik kan jammer genoeg alleen maar vaststellen dat het geweld tegen burgemeesters maar ook tegen lokale mandatarissen eigenlijk het voorbeeld is van een zeer ongelukkige maatschappelijke evolutie. We zien steeds meer mensen die een publieke functie hebben en die ook slachtoffer worden van geweld. Ik denk dan aan politie, brandweer, artsen, apothekers enzovoort. Het spijtige aan die situatie is dat dit net mensen zijn – en dat geldt natuurlijk ook voor politici – die anderen willen helpen. Dat maakt het des te erger, en ik keur elke vorm van geweld dan ook af. Ik wil absoluut een oproep doen voor meer respect, niet alleen voor politici maar voor de brede maatschappij en voor alle mensen die onze maatschappij nodig heeft. U begrijpt hopelijk wel dat ik dit niet kan vatten in een wet of decreet, dat gaat niet.

Mijnheer De Loor, u vraagt wat ik vind van het initiatief van de VVSG. Ik vind dat zeer goed. Zij willen een vertrouwenspersoon aanstellen binnen de schoot van de VVSG waar de lokale mandatarissen die met geweld worden geconfronteerd, terecht kunnen. Ik kan u ook nog meedelen dat ik samen met de federale minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, Jan Jambon, en met de VVSG zal nagaan of er in een opleiding kan worden voorzien voor lokale mandatarissen zodat zij zich beter kunnen wapenen tegen dat soort van agressie en geweld.

Kurt De Loor (sp·a): Minister, ik dank u voor uw antwoord, maar ik wil ook nog eens wijzen op de urgentie. We mogen absoluut niet wachten tot er iets ernstigs gebeurt.

Het is ook goed dat dit probleem breder wordt bekeken. U hebt het ook gehad over politie en brandweer. Door de aard van hun werk krijgen publieke dienstverleners, en ik heb het dan ook over bijvoorbeeld maatschappelijke werkers en zorgverstrekkers, te maken met agressie, en dan gaat het niet alleen over verbale agressie. Het gaat vaak ook over fysieke agressie, dat weet ik uit mijn ervaring met het OCMW van Zottegem, en over agressie ten aanzien van hun voertuig dat geparkeerd staat op de OCMW-parking. Vandaar mijn bijkomende vraag, minister, bent u bereid om een onderzoek te organiseren om dit probleem op een objectieve basis in kaart te brengen?

Michel Doomst (CD&V): Minister, we moeten inderdaad concreet worden. Een meldpunt, een referentiepunt zou al heel positief zijn. Ik denk dat vooral jongere mandatarissen nood hebben aan enige begeleiding. Hoe ouder men wordt, hoe meer men kan incasseren. Ik zie hier collega's die met hun carrure toch een en

ander kunnen ondergaan. Minister, de komende weken moeten we nadenken over de vraag of we gemeenten geen referentiekader kunnen geven om ter plaatse preventief en alert te reageren.

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Nadia Sminate (N-VA): Iedereen heeft de afgelopen week kunnen zien en lezen dat ik inderdaad ervaring heb met dat soort van geweld. En inderdaad, mijnheer Doomst, ik heb de carrure om daarmee om te gaan.

Ik betreur het dat mensen zover durven gaan en ons privéleven binnendringen om hun visie kenbaar te maken. Er bestaan andere manieren om met politici om te gaan, en wij staan daar allemaal voor open. Ik vind wel dat we deze problematiek ook niet moeten opblazen. Laten we de zaken in proportie zien. Ik voel me nog altijd heel goed in mijn ambt van burgermeester ondanks al die gebroken ruiten in mijn woning.

Wat de minister suggereert in verband met die opleidingen, vind ik een goede zaak. Maar tegelijkertijd vraag ik mij af of diezelfde partijen die destijds kritiek hadden op het feit dat het leger, dat onze soldaten onze burgers zouden beschermen er nu voor zullen pleiten om onze burgemeesters te beschermen. Ik stel mij daar toch vragen bij. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

Marnic De Meulemeester (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, wie lokaal actief is in de politiek, weet het zeker: de burger wordt mondiger. Nu, dat is in de meeste gevallen een goede zaak. Het vormt de basis voor een grotere betrokkenheid van die burger bij het beleid. Jammer genoeg moeten we vaststellen dat er soms – gelukkig niet te veel – overmoedige en overmondige burgers zijn die de grenzen van het politieke fatsoen overschrijden en zelfs overgaan tot fysieke bedreigingen of geweld, hetgeen totaal onaanvaardbaar is.

Het is de taak van de politie en het parket om daartegen krachtdadig op te treden. Minister, het is al aangehaald: het zou goed zijn indien u vanuit uw ambt het initiatief zou nemen om lokale mandatarissen te begeleiden. De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) heeft in dat verband al een aantal voorstellen aangereikt. Zo kan er een vertrouwenspersoon ter beschikking worden gesteld en kan er een opleiding worden aangeboden. Het gaat dus niet alleen over reactieve, maar ook over proactieve zaken.

Indien we mensen willen aanmoedigen om politiek actief te zijn, moeten we het duidelijke signaal geven dat we aan hun kant staan.

Ik dank u.

Minister Liesbeth Homans: Ik begeef me met deze uitspraak misschien op glad ijs, maar ik vind het nogal gevaarlijk om in dit parlement enkel en alleen over onszelf bezig te zijn. (*Applaus bij de meerderheid*)

Zoals ik daarnet in mijn initieel antwoord heb gezegd, is het goed dat er in de schoot van de VVSG een vertrouwenspersoon komt. Dat is goed voor de lokale mandatarissen. Het is ook goed dat er een opleiding komt voor die lokale mandatarissen om hen te leren hoe ze moeten omgaan met bepaalde vormen van geweld.

Maar laten we alstublieft niet vergeten dat het in onze maatschappij om heel veel mensen gaat. Ik heb al een aantal voorbeelden gegeven: dokters, artsen, apothekers, brandweerlui enzovoort.

Het zou absoluut een verkeerd signaal zijn om enkel en alleen te focussen op preventie van geweld naar politici toe. We moeten het veel breder opentrekken en niet alleen aan onszelf denken. (*Applaus bij de meerderheid*)

Kurt De Loor (sp.a): Minister, ik denk dat u niet goed hebt geluisterd. Ik heb er net voor gepleit om het open te trekken: inderdaad niet enkel voor politici, maar voor alle vormen van publieke dienstverleners.

Mijn tweede vraag bestond erin om na te gaan of u bereid bent om een onderzoek te doen en alles in kaart te brengen. Mensen die publieke diensten verlenen, stellen zich dienstbaar, maar tegelijkertijd ook heel kwetsbaar op.

Om ervoor te zorgen dat we een kwalitatieve en toegankelijke, laagdrempelige dienstverlening kunnen blijven verzekeren, lijkt het mij een vereiste om dit onderzoek te doen en in kaart te brengen. (*Applaus bij sp.a*)

Michel Doomst (CD&V): Minister, collega's, ik heb eigenlijk niet gepleit voor de kracht van bescherming, maar wel voor de kracht van versterking, van onderuit. In die zin denk ik dat er maatregelen mogelijk moeten zijn.

Nederland heeft een paar goede voorbeelden van stimulerende maatregelen. Misschien kunnen we daar eens op doorgaan in de commissie. Ik vind het heel belangrijk om vooral de sterkte van de lokale democratie hoog te houden.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van An Moerenhout aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de aanpak van de toenemende kinderarmoede, naar aanleiding van de publicatie van de Armoedebaarometer 2016

ACTUELE VRAAG van Bart Van Malderen aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de stijgende armoede in Vlaanderen, naar aanleiding van de publicatie van de Armoedebaarometer 2016

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Minister, u hebt een dure eed gezworen. U hebt beloofd dat u de kinderarmoede zou halveren, en u hebt ook gezegd dat we u daarop mogen afrekenen.

Gisteren heeft Decenniumdoelen bekendgemaakt dat de kinderarmoede is gestegen, dat in 2014 meer dan 11 procent van de Vlamingen in armoede leeft en dat de kinderarmoede stijgt van 11,2 naar 11,4 procent. Dat zijn ronduit dramatische cijfers. Ook maakte Decenniumdoelen bekend dat als de besparingen van 2014-2015 ingecalculeerd worden, de kinderarmoede volgend jaar verder zal stijgen tot 12 procent.

Minister, u hebt een ongelooflijk grote, zelfs nooit geziene portefeuille aan bevoegdheden. U bent Vlaams viceminister-president in deze regering. U hebt de ongelooflijk belangrijke domeinen Wonen en Integratie onder uw bevoegdheid, en u bent dan nog eens minister van Armoedebestrijding. Als er één persoon is in heel Vlaanderen die het tij kan keren, dan bent u het.

Aangezien u hebt gezegd dat u de kinderarmoede wilt en zult halveren, aangezien u de persoon bent met de sleutels in handen, gezien de nijpende situatie van de almaar stijgende kinderarmoede, is mijn vraag aan u: hoe gaat u uw eed inlossen?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Voorzitter, minister, geen plek hebben om je huiswerk te maken, geen kleren kunnen kopen als de oude versleten zijn, geen nieuwe schoenen, geen verse groenten of fruit, vaker geen dan wel een warme maaltijd, geen plek hebben om je vrienden uit te nodigen, dat is vandaag de realiteit van al te veel kinderen die opgroeien in wat we dan kinderarmoede noemen. Al te veel kinderen, en telkens meer.

En ja, minister, ik weet dat de cijfers die gisteren gepubliceerd zijn, slaan op het jaar 2014. En ja, minister en collega's, ik vind daarin een appel aan mezelf, aan onze fractie maar ook aan iedereen om daarmee aan de slag te gaan, temeer omdat dezelfde onderzoekers ook heel duidelijk stellen dat de evolutie die ze zien voor de volgende jaren niet positief is, wel integendeel. Dus is de heel evidente vraag, minister, die ik aan u stel, en samen met mij vele anderen: wat gaan wij doen om ervoor te zorgen dat die dramatische cijfers, dat de schande van kinderarmoede in Vlaanderen, zo snel mogelijk tot het verleden behoort en dat we tegen 2020 minstens de kinderarmoede halveren? Wat gaan wij eraan doen, minister? (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Van Malderen, ik apprecieer uw intellectuele eerlijkheid om zelf te zeggen dat het inderdaad gaat over cijfers van 2014. Ik zou, als ik in uw schoenen zou staan, het schaamrood op mijn wangen krijgen om die vraag hier te durven komen stellen. Wij weten allemaal hier in dit parlement wie de vorige minister van Armoede had. Maar laten we daarover zwijgen. U hebt zelf toegegeven dat het cijfers van 2014 zijn.

Wij zijn van plan met de huidige regering die situatie recht te trekken. Zal dat gemakkelijk zijn? Neen. Er zijn een aantal factoren die niet in het voordeel pleiten. We hebben de vluchtelingen crisis. Laten we wel wezen: dat zal zorgen voor een toenemende armoede. Wij hebben in de Armoedebarmometer kunnen lezen dat 57,6 procent van alle kinderen die jammer genoeg in armoede moeten opgroeien, opgroeien in een gezin waar de mama niet afkomstig is uit een Europees land. Dat zijn allemaal factoren die het natuurlijk moeilijker maken. En dan zwijg ik nog over de financiële crisis.

Maar we blijven ambitieus. Mevrouw Moerenhout, ik heb inderdaad een eed gezworen, zoals u het noemt. We moeten ambitieus blijven. We moeten eden blijven zweren. We moeten achter die doelstellingen blijven staan. Weet u waarom? Omdat we dat verplicht zijn aan al die mensen die opgroeien in armoede.

U vraagt mij een aantal concrete acties. Mevrouw Moerenhout, u zegt: wanneer komt u met uw plan om de kinderarmoede te halveren? Ik heb nooit gezegd dat dat een afzonderlijk plan was. Dat is de rode draad doorheen het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA). U weet dat er een tweejaarlijkse rapportage is van het VAPA in de commissie Armoedebestrijding. De volgende is april 2017, als ik me niet vergis. Ik kan u nog meegeven dat er een nationaal actieplan tegen de kinderarmoede in opmaak is onder coördinatie van staatssecretaris Sleurs, en dat dat actieplan begin 2017 zal worden opgeleverd.

Ik ga een aantal concrete acties opsommen die deze coalitie neemt, waar ook de heer Van Malderen naar heeft gevraagd. Ik ben niet limitatief, er zijn er veel meer.

Ik kan natuurlijk ook niet zwijgen over het federale niveau. Want als we de armoede willen aanpakken en ook de kinderarmoede, dan liggen er nog altijd heel belangrijke hefbomen op het federale niveau.

Ik heb u verwezen naar het VAPA. Ik ga daar nu niet meer over beginnen. U kunt dat allemaal lezen, u hebt dat allemaal gezien.

Wat de sociale correctie op de waterfactuur betreft: we hebben dat debat al verschillende keren gevoerd hier en in de commissie. Die is dubbel zo groot als tijdens de vorige legislatuur.

Ik geef per bevoegdheid maar één concreet voorbeeld, maar er zijn er talloze. Wat Onderwijs betreft, is het bedrag voor de beursstudenten hetzelfde gebleven. Het aantal bijna-beursstudenten is verdubbeld.

Ook over kinderbijslag is al heel veel gezegd in dit parlement. De sociale correcties zijn verdrievoudigd in vergelijking met het huidige systeem. Het nieuwe systeem, dat wij implementeren, voorziet in 10 procent van het totale budget van 3,3 miljard euro aan sociale correcties. Nog een belangrijke verandering in het kader van de armoedebestrijding is dat je nu ook een sociale toeslag kunt krijgen op basis van het feit dat je een laag inkomen hebt uit arbeid en niet alleen, zoals het nu is, omdat je een uitkering hebt. Je kunt ook een sociale toelage krijgen als je in armoede leeft en maar één kind hebt. Momenteel kan dat pas vanaf het moment dat je twee kinderen hebt. We hebben ook de participatietoelage, om de kinderen zo vroeg mogelijk naar school te sturen, om geen school- en leerachterstand op te lopen. Ik gaf u daarnet het cijfer van 57,5 procent van de kindjes met de mama van niet-Europese nationaliteit. Dat is toch een zeer belangrijk cijfer.

Het laagste tarief van 1,57 euro voor de kinderopvang is overeind gebleven. Deze Federale Regering heeft de leeflonen op twee jaar tijd met 6 procent opgetrokken. Dat stond in het vorige federale regeerakkoord. Daar is nooit iets van in huis gekomen. Wat betekent 6 procent concreet? Dat is voor een leefloon van een gezinshoofd 800 euro extra. Men kan toch niet zeggen dat de beide regeringen op het vlak van armoedebestrijding niets doen?

De voorzitter: Minister, kunt u afsluiten, alstublieft?

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, het is wel heel moeilijk om de vraag naar concrete maatregelen op twee minuten te beantwoorden. Het zal nu heel snel gaan.

De voorzitter: Dan moet u het reglement veranderen.

Minister Liesbeth Homans: 2015 was wat Wonen betreft met 1,3 miljard euro investeringen een recordjaar. We hebben in 2017 extra middelen voor de sociale verhuurkantoren. We hebben alweer een extra machtiging van 200 miljoen euro voor de sociale woningen, net zoals we in 2016 bij de begrotingsaanpassing een extra machtiging van 200 miljoen euro hadden voor extra woningen. Mijnheer Van Malderen en mevrouw Moerenhout, kunnen jullie mij één reden geven waarom jullie fracties in de commissie tegen die extra machtiging van 200 miljoen euro hebben gestemd?

Voorzitter, ik sluit af. De afrekening gebeurt op het einde van de legislatuur, zij het natuurlijk met tussentijdse evaluaties. Mijnheer Van Malderen, de cijfers die gisteren werden bekendgemaakt, hebben alvast aangetoond dat het armoedebeleid van de socialisten heeft gefaald. (*Applaus bij de N-VA*)

An Moerenhout (Groen): Minister, het klopt wat u zegt. De cijfers zijn van 2014. U hebt inspanningen gedaan en er komt 200 miljoen euro extra bij voor sociale woningen. Ik erken dat, ik heb daar geen moeite mee. Maar ik hoop dat u dan ook erkent dat de kinderarmoede zal blijven stijgen, dat de doorgevoerde besparingen op de kinderopvang, de energie en de kinderbijslag nog niet zijn

meegerekend in die cijfers, en dat we volgend jaar tot 12 procent kinderarmoede verwachten. Ik hoop dat u ook erkent dat, ondanks de 200 miljoen euro extra voor sociale woningen, de besparingen van 2014 nog altijd niet zijn teruggedraaid. Ik hoop ook dat u erkent dat de discussie de voorbije maanden over kinderbijslag pijnlijk duidelijk heeft gemaakt dat dat geen armoedereducerend effect zal hebben. Dus blijft mijn vraag hoe u ervoor zult zorgen dat de kinderarmoede gehalveerd wordt, want met de maatregelen die u nu hebt opgesomd, zal het alleen maar verder stijgen en niet dalen.

Groen pleit voor een doortastend beleid, met afdoende sociale correcties, armoedetoetsen op de besparingen en het nieuwe beleid, en vooral een concreet stappenplan, met een bindend streefcijfer.

Bart Van Malderen (sp.a): Minister, ik zou u kunnen antwoorden dat u de vorige legislatuur alle maatregelen hebt goedgekeurd die door uw voorganger werden voorgelegd en dat u welgeteld drie keer bent tussengekomen over armoede om het beleid te steunen.

Ik zou dat kunnen zeggen, maar wie helpen we daarmee? Hoeveel armen helpen we daarmee uit de armoede?

Minister, u verwijst naar het lopend beleid, naar het VAPA, maar laat ons eerlijk zijn, en dat blijkt ook uit de cijfers van gisteren: dat zal niet volstaan. De geleverde inspanningen volstaan niet om de trendbreuk te genereren die we nodig hebben om tegen 2020 de kinderarmoede te halveren.

U hebt niet op mijn vraag geantwoord, minister. Als u rekening houdt met stijgende energie- en waterprijzen, met het optrekken van de maximumfactuur in het onderwijs, met de verdubbeling van de zorgbijdrage, met de tariefstijgingen van het openbaar vervoer, de dubbele indexsprong in de kinderbijslag, duurdere kinderopvang, 15 procent besparingen in de huisvesting bij het begin van de legislatuur die u niet compenseert, 12 procent meer leefloners, het ontbreken van een groeipad in arbeidszorg, het ontbreken van garantie op tewerkstelling in de lokaal diensteneconomie, het uithollen van het doelgroepenbeleid, besparingen en facturen allerhande zonder armoedetoets, durft u dan – dat is de enige prangende vraag die ik u stel – zeggen met de hand op het hart: we gaan de kinderarmoede in Vlaanderen halveren? (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, dames en heren, een probleem dat in verband met de stijgende armoede te weinig belicht wordt, is mijns inziens het verband tussen de stijgende armoede en het immigratiebeleid zoals het in dit land wordt gevoerd, en dat nog altijd een opendeurenbeleid is. Maar enkele cijfers: 47 procent van de asielzoekers en erkende vluchtelingen die hier binnenstromen, heeft geen diploma of enkel een diploma lager onderwijs; 17 procent is zelfs analfabeet; niet-EU-vreemdelingen ontvangen tien keer vaker een leefloon dan Vlamingen. Toch worden in dit land elk jaar tienduizenden overwegend laaggeschoolde vreemdelingen binnengelaten. Bovendien beheersen ze onze taal niet. Daardoor komen ze in de werkloosheidsstatistieken terecht. Inderdaad dreigen ze in armoede te vervallen.

Minister, bent u het met me eens dat een open immigratiebeleid zoals in dit land gevoerd wordt, niet combineerbaar is met een open sociale zekerheid? Indien u refereert aan gekleurde armoede zoals u juist gedaan hebt, bent u dan ook bereid om binnen de Vlaamse bevoegdheden een aantal initiatieven te nemen om onze sociale voorzieningen minder aantrekkelijk te maken voor potentiële nieuwe immigranten?

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Voorzitter, dames en heren, de minister heeft in alle duidelijkheid en sereniteit gewezen op de complexiteit in dit dossier, en terecht. Voorstellen alsof het één minister is die als een soort 'wizard of Oz' kan toveren en zorgen dat de complexiteit verdwijnt en het allemaal vanzelf oplost, vind ik een verenging van het debat die de ernst van de situatie eigenlijk niet ten goede komt, integendeel.

Collega Van Malderen, u zegt zich een beetje aangesproken te voelen door de cijfers van de decenniumdoelstelling. Dan denk ik dat de titel van het persartikel heel juist is: De barometer slaat rood uit. Wel, die slaat rood uit omdat het resultaat is van een beleid onder een rode minister.

Schuiven wij daarmee de verantwoordelijkheid van ons af? Neen, de minister heeft een korte opsomming gegeven, en heeft gewezen op de complexiteit van het probleem. Ze heeft gewezen op de federale inspanningen: 6 procent leefloon erbij, 12 opeenvolgende kwartalen groei in private tewerkstelling. Dat zijn elementen die ook de volgende jaren zullen doorwegen.

Bij de evaluatie van het VAPA in 2017 zullen we de discussie in alle eerlijkheid en openheid op elk niveau aangaan. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Mevrouw Franssen heeft het woord.

Cindy Franssen (CD&V): Voorzitter, de ambitie is inderdaad groot. Het is ook onze plicht om hieraan mee te werken. De urgentie van de strijd tegen kinderarmoede moet voor iedereen duidelijk zijn want hier ontstaat natuurlijk een nieuwe kern van generatiearmoede.

Ik weet het: de cijfers zijn van 2014, een half jaar vorige regering, een half jaar huidige regering. Noch oppositie, noch meerderheid kan nu beginnen met zwartepieten. Het moet een gedeelde verantwoordelijkheid zijn waar we samen aan werken.

U verwijst naar de evaluatie van het VAPA. Een beleid kan niet statisch zijn, het moet worden bijgestuurd indien nodig. U hebt verwezen naar het nieuwe interfederale kinderarmoederapport. We zijn ondertussen twee jaar bezig met de huidige regeringen. Wanneer mogen we dit exact verwachten? Kunt u er bij uw collega op aandringen de nodige spoed aan de dag te leggen?

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Uit de Armoedebarmometer blijkt weer eens dat het armoederisico bijzonder groot is, en specifiek bij twee groepen, namelijk eenoudergezinnen en mensen met een migratieachtergrond, respectievelijk 33 procent en 41 procent. In 2014 zien we opnieuw een stijging. Mijn vraag is of we geen bijkomende maatregelen kunnen nemen voor die twee specifieke groepen, om toch zeker te zien dat we daar absoluut vooruitgang boeken.

Minister Liesbeth Homans: Collega's Moerenhout en Van Malderen, ik heb u al gewezen op de extra machtiging van 200 miljoen euro voor sociale woningen bij de begrotingsaanpassing. U hebt toen tegen gestemd. In 2017, bij de begrotingsopmaak, is er opnieuw 200 miljoen euro extra voor sociale woningen. Dat maakt dat we in 2017 voor zullen zitten op het groeipad dat in de vorige legislatuur was uitgetekend.

Ik kan u nog meegeven dat de huidige regering ook heeft beslist, omdat we inderdaad het groeipad hadden vertraagd van 2023 naar 2025, en in de vorige legislatuur van 2021 naar 2023, om gelet op de besparing die we begin 2015 hadden doorgevoerd, een turbo te zetten vanaf 2020. Gelet op het feit dat er nu

400 miljoen extra machtiging bij is gekomen, zitten we nu al voor op het schema dat was uitgetekend voordat we die inspanningen hadden gevraagd en aan mij hadden opgelegd. We zitten dus eigenlijk met een voorsprong, en absoluut niet met een achterstand.

Ik kan u ook nog meegeven dat er ondertussen op twee jaar tijd duizend SVK-woningen (sociale verhuurkantoren) bij zijn gekomen. Als men weet dat er tot het begin van deze legislatuur maar iets meer dan zesduizend SVK-woningen waren, is dat toch wel een forse toename.

Mijnheer Van Malderen, u begint hier natuurlijk over allerlei maatregelen – ik had dat ook verwacht, en het is ook uw volste recht om dat te doen – die al uitvoerig zijn besproken in de plenaire vergadering en de commissies van dit parlement. Maar deze cijfers gaan over 2014. Wat de effecten zullen zijn van de maatregelen die genomen zijn en die ingang hebben gevonden vanaf 2015, zullen we dan wel lezen in de volgende editie van de Armoedebaarometer.

Ik heb ook positieve zaken gelezen in het armoederapport dat gisteren is gepubliceerd, collega's, bijvoorbeeld dat de huidige minister van Onderwijs op de goede weg is, dat die goede zaken doet. Ik heb ook gelezen dat de huidige minister van Wonen ook al een behoorlijke inhaalbeweging heeft gedaan, dat de huidige minister van Sociale Economie ook fors blijft investeren in de sociale economie.

Mijnheer Van Malderen, waar haalt u het in godsnaam vandaan dat ik bespaar op de lokale diensteneconomie? Ik heb 7 miljoen euro extra uit de brand gesleept voor de sociale economie. Het is niet omdat collega Beenders een Belga-bericht uitstuurt met de mededeling dat er 230 jobs gaan verdwijnen, dat dat effectief zo is. Hoe we die 7 miljoen euro gaan spenderen en spreiden over alle sectoren binnen de sociale economie, zal ik u uitgebreid toelichten tijdens de begrotingsbespreking en de bespreking van de beleidsbrieven.

Het is belangrijk, collega's, om dit debat op een serene manier te voeren. In de commissie lukt dat meestal wel. Maar altijd als er een rapport verschijnt, van 50 pagina's in dit geval, wil iedereen daar natuurlijk op reageren. De meesten hebben hier wel de intellectuele eerlijkheid aan de dag gelegd om te zeggen dat het cijfers van 2014 waren.

Mevrouw Franssen, ik dacht dat ik op uw concrete vraag al geantwoord had. Het nationale plan voor de bestrijding van kinderarmoede, dat onder de coördinatie van collega Sleurs valt, mogen we verwachten, zo is mij gezegd, tegen het begin van 2017.

An Moerenhout (Groen): Mijnheer De Bruyn, het is het een of het ander. Eerst zegt u dat een minister geen 'wizard of Oz' is, om dan doodleuk naar de socialistische minister te verwijzen. Wat mij ook stoort in dat zwartepieten tussen u en sp.a, is het feit dat de stoel naast die van voormalig minister Lieten werd bezet door de N-VA. U had de bevoegdheden Integratie en Werk en een viceminister-president. Stop dus alstublieft met dat zwartepieten en neem verantwoordelijkheid. *(Applaus bij sp.a en Groen. Opmerkingen)*

Een ander geluid vanop de banken van CD&V en Open Vld kan ik sterk appreciëren. Ik zie er een uitgestoken hand in, en in ons vindt u een bondgenoot om te zien waar we een extra tandje bij kunnen steken.

Minister, ik heb een sterke oproep voor u. De kinderarmoede stijgt en zal blijven stijgen. Dat is onomwonden. U als minister van Wonen, Integratie en Armoedebestrijding hebt de sleutels in handen. Groen roept u op: doe er iets aan, maak het bindend, maak een plan, los uw eed in. *(Applaus bij Groen)*

Bart Van Malderen (sp.a): Minister, ik heb van u niet het woord gehoord dat ik had willen horen, namelijk dat u zich verbindt om de kinderarmoede in Vlaanderen tegen 2020 minstens te halveren. Ik ben erkentelijk voor de lichtpunten, maar louter verwijzen naar het lopend beleid zal geen trendbreuk genereren.

U hebt zich samen met collega De Bruyn uitgeput in verwijzen naar het verleden. Dat is uw goed recht, maar wie helpen we daarmee? Wat ik absoluut heb gemist in uw antwoord en dat van de heer De Bruyn, zijn de voorstellen die we nodig hebben om die trendbreuk wel te genereren.

Ik ben blij met de tussenkomsten van mevrouw Franssen en mevrouw Saeys, die ten minste de eerlijkheid hebben te zeggen: laat ons het debat voeren, laat ons toegeven dat we er met ons allen vandaag niet gaan komen en dat we nieuwe zaken nodig hebben.

Minister, ik wil bij dezen mijn bijdrage doen en ik roep alle collega's op hetzelfde te doen. We hebben een conceptnota gemaakt waarin concrete voorstellen staan om kinderarmoede in Vlaanderen terug te dringen. Is dat zaligmakend? Ik weet het niet. Willen we daarmee de dialoog aangaan? Absoluut. Hebben we de waarheid in pacht? Absoluut niet. Wat ik echter absoluut niet meer kan verdragen, minister, is de stilstand, het schuldig verzuim ten aanzien van tienduizenden kinderen die vandaag opgroeien in armoede. Als we niets doen, komt daar een hele generatie bij. Die stilstand verdraag ik niet meer. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Björn Anseeuw aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de afschaffing van de centrale aanmeldpunten (CAP's) voor drugsverslaafde gedetineerden

ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de begeleiding van drugsverslaafden in gevangenissen

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

Björn Anseeuw (N-VA): Minister, sinds 2011 kunnen gevangenen met een verslavingsproblematiek terecht bij een centraal aanmeldpunt dat hen op weg helpt naar de hulpverlening. Ik zeg 'kunnen', terwijl ik eigenlijk had moeten zeggen 'konden'. Sinds 1 mei van dit jaar zijn die centrale aanmeldpunten weggefallen en daarmee ook de doorverwijzingen naar de hulpverlening. De reden daarvoor is dat niemand nog geld heeft vrijgemaakt om die centrale aanmeldpunten te financieren. U hebt begin mei gezegd dat de oorzaak daarvan te vinden is in de zesde staatshervorming. U zei: "De bevoegdheid van die centrale aanmeldpunten is overgeheveld naar Vlaanderen, maar de centen zijn niet meegekomen."

Ik dacht: tiens, waar hebben we dat nog gehoord? Maar goed, daar houdt het natuurlijk niet mee op. Die doorverwijzing naar de hulpverlening van gevangenen met een verslavingsproblematiek is erg belangrijk, want voor de N-VA is repressie ten aanzien van drugsverslaafden nooit een doel op zich. Het moet altijd een middel zijn om door te verwijzen naar de hulpverlening.

Dan is de vraag natuurlijk waarom er sinds 1 mei niets meer is gebeurd. Deze morgen zag ik een hoopvolle krantenkop: Vandeurzen maakt geld vrij voor verslaafde gedetineerden. Tot ik natuurlijk de kleine lettertjes las en verder in het artikel vernam dat het pas vanaf begin 2017 was. Mijn vraag is dus niet alleen: waarom hebt u stilgezeten sinds 1 mei en is er niets gebeurd en staan de gevangenen met hun hulpvraag in de kou? Mijn vraag is vooral ook: waarom wordt er nu nog gewacht tot begin 2017 terwijl het probleem eigenlijk al

maanden bekend was en is? De hulpvraag is heel belangrijk en heel terecht. De werking van die meldpunten heeft toch een grote maatschappelijke waarde.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, de centrale aanmeldpunten voor drugsverslaafden in de gevangenissen hebben eigenlijk drie taken. Een: de gevangenen informeren. Twee: hen motiveren om beroep te doen op hulpverlening. Drie: hen helpen bij doorverwijzing en contacten met die hulpverlening.

In de conceptnota met betrekking tot verslavingszorg kunnen we lezen dat u stelt dat de bevoegdheid met de federale overheid zal worden uitgeklaard en dat er in het kader van de analyse daarvan beleidsmaatregelen zullen worden genomen.

Nu is een en ander natuurlijk doorkruist door een negatief advies van de Inspectie van Financiën, waardoor die aanmeldpunten sedert 1 mei niet meer actief zijn. Er is ter zake intussen een juridisch advies, dat ook niet heel eenduidig is. Nu, het is natuurlijk wel vaker zo met juridische adviezen dat ze nog alle richtingen uit kunnen, en dat het ook een gezamenlijke bevoegdheid zou kunnen zijn. Minister, u hebt, volgens mij heel terecht, intussen gesteld dat u dit zult opnemen, dat Vlaanderen vanaf 1 januari het nodige zal doen om die CAP's hier te kunnen laten werken. U zou daarvoor ook in middelen voorzien. Hoe gaat u die CAP's in Vlaanderen organiseren vanaf 1 januari?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Geachte leden, ik wil eerst, wellicht ten overvloede, even een kleine situering geven van de bevoegdheidsverdeling in dezen. Sinds jaren organiseert de federale overheid, meer bepaald Justitie, een centraal aanmeldpunt voor drugsverslaafden. Dat is geen hulpverlening, maar een plaats waar gevangenen informatie kunnen krijgen en kunnen worden gemotiveerd om in te gaan op een hulpverleningsaanbod, waar coördinatie en afstemming kunnen gebeuren. Dat gebeurt uiteraard ook in de ondersteuning van de psychosociale diensten in de gevangenissen.

Door de zesde staatshervorming is aan die bevoegdheidsverdeling in de gevangenissen geen letter veranderd. Dat is gewoon de situatie zoals ze was vóór de staatshervorming. Daar is niets gewijzigd. Wat wel is gebeurd, is dat door de zesde staatshervorming de financiering van sommige vormen van verslavingszorg, en dan heb ik het over een aantal RIZIV-conventies en bijvoorbeeld ook over het Verslavingsfonds en over beschut wonen, onder de gemeenschapsbevoegdheden is terechtgekomen. De andere aspecten van verslavingszorg, als u dat als een categoriale zorg wilt blijven definiëren, zoals de psychiatrische ziekenhuizen, de afdelingen toxicomanie enzovoort, blijven echter federale bevoegdheid. Dat blijkt ook heel duidelijk uit dat advies dat we inderdaad hebben ingewonnen. Nogmaals, de bevoegdheidsverdeling in de gevangenissen is daardoor niet gewijzigd.

Wat is er gebeurd? De federale minister van Justitie heeft absoluut zijn intentie geuit om met die centrale aanmeldpunten door te gaan. Hij is er nog altijd van overtuigd dat hij dat federaal moet doen, dat dat belangrijk is. Hij heeft ook een evaluatie gevraagd van dat instrument. Hij is dan, wellicht tot zijn verbazing, gestuit op het probleem dat zijn Inspectie van Financiën hem daarin niet is gevolgd. Hij is ter zake nu dus een en ander aan het ophelderen, maar hij heeft altijd bevestigd, en dat heeft hij vandaag en gisteren ook gedaan, dat als het van hem afhangt, hij uiteraard federaal blijft financieren, en wel tot op het ogenblik dat er met de gemeenschappen iets anders kan worden afgesproken.

Omdat ik in de loop van de jongste maanden had begrepen dat die discussie federaal bleef aanslepen, heb ik gesuggereerd dat wij bij de opmaak van de

begroting 2017 maatregelen zouden nemen om die centrale aanmeldfunctie te integreren in onze bevoegdheid, namelijk de bevoegdheid die voornamelijk te maken heeft met het voorbereiden van gedetineerden op de terugkeer naar de samenleving. We hebben een strategisch plan voor gedetineerden. Daarin staan een aantal acties met betrekking tot onze verantwoordelijkheid, die in hoofdzaak bestaat uit het geven van een antwoord op de vraag hoe je een terugkeer naar de samenleving voorbereidt.

Ik heb dan gezegd dat het de betrokkenen natuurlijk worst zal wezen wie bevoegd is, maar dat we vanuit onze bevoegdheid met betrekking tot het voorbereiden op integratie en re-integratie ook wel een invulling kunnen geven aan die functie. Ik ben bereid om dat te doen, omdat ik natuurlijk ook denk dat we de nodige hulp en ondersteuning moeten kunnen aanbieden aan wie een drugverslavingsprobleem heeft en terug naar de samenleving moet. Om die reden hebben we afgesproken dat we zullen proberen dat in de Vlaamse geestelijkegezondheidsbenadering en het strategisch plan voor gedetineerden te integreren op het ogenblik waarop we dat kunnen, namelijk als de budgettaire middelen er zijn. Die waren er natuurlijk niet in 2016, aangezien ik nooit heb geweten, en de minister van Justitie evenmin, dat er een probleem zou zijn met het continueren van wat nog steeds federale bevoegdheid is. Je kunt vanuit meerdere invalshoeken naar dat CAP kijken. Daarom ook heb ik gezegd: laten we niet blijven discussiëren, we zullen bekijken wat we kunnen doen en een oplossing is dat we dat beter laten aansluiten bij onze bevoegdheid.

Om die reden hebben we gisteren opnieuw afgesproken de evaluatie te gebruiken die de federale minister heeft besteld. We zullen ervoor zorgen dat we dit vanuit onze invalshoek in de verantwoordelijkheden in de gevangenissen kunnen integreren. We hebben hiervoor in de begroting voor 2017 budgettaire ruimte gezocht. We hebben afspraken met de minister van Justitie gemaakt. Hij heeft gisteren nogmaals bevestigd dat hij ervoor zal trachten te zorgen dat de continuïteit tot dat ogenblik door de federale overheid zal worden verzekerd. Ik heb het dan over de Vlaamse Gemeenschap. Op de situatie in Wallonië heb ik geen zicht.

Björn Anseeuw (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb uit dit antwoord, zeker als ik het naast het antwoord leg dat u in mei 2016 op een vraag om uitleg over hetzelfde onderwerp in de commissie hebt gegeven, twee zaken geleerd.

Na de zesde staatshervorming is het er niet duidelijker op geworden wie nu waarvoor bevoegd is. U geeft toe dat u zelf de verantwoordelijkheid kunt en moet nemen. U bent dat van plan vanaf 1 januari 2017. De vraag is natuurlijk waarom het zo lang heeft geduurd voor u aanstalten bent beginnen te maken om die verantwoordelijkheid op te nemen. Waarom doet u dat dan nog in uitgesteld relais, pas vanaf 1 januari 2017?

Mijn concrete vraag is over hoeveel middelen het gaat. Hoeveel zult u vanaf 2017 vrijmaken om de werking van de CAP's in onze gevangenissen opnieuw op gang te brengen en te houden?

Katrien Schryvers (CD&V): Mijnheer Anseeuw, ik denk dat zeer duidelijk is geschetst dat ter zake een traject was afgesproken. Dit is echter doorkruist door een negatief advies van de Inspectie van Financiën.

Minister, met het oog op de uitstroom, de reïntegratie en het voorkomen van herval, is Vlaanderen bevoegd voor de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. We moeten deze kans aangrijpen om de CAP's hiervoor mee in te zetten. Hoe kan binnen de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in een gecoördineerd traject worden voorzien? Is het afzonderlijk bestaan van die aanmeldpunten op die manier nog nodig?

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Minister, na de zesde staatshervorming zijn we bevoegd voor de revalidatiecentra, waaronder de revalidatiecentra voor verslaving. Binnen die bevoegdheid beschikken we momenteel over heel wat expertise. In welke mate wilt u die expertise in de revalidatiecentra inzetten om de outcome te verbeteren?

De voorzitter: De heer Landuyt heeft het woord.

Renaat Landuyt (sp.a): Voorzitter, vooreerst wil ik benadrukken dat ik de historische analyse van de minister deel. Dit geschil heeft niets met de zesde staatshervorming te maken. Er was vanaf het begin onduidelijkheid. De federale overheid heeft een initiatief genomen om hier iets aan te doen. Dat is de reden waarom de CAP's bij de federale overheid horen. Ze zijn daar gesteund omdat geen enkele andere gemeenschap de juiste initiatieven heeft genomen. Dat is de waarheid. Dit heeft niets met de zesde staatshervorming te maken.

Minister, ik ben het ermee eens dat we er nu voluntaristisch, alle juridische adviezen ten spijt, voor moeten kiezen dit zelf te doen. Dat is altijd onze plicht geweest. Het is tijd dat we dit op ons nemen.

Ik wil u echter ook verwittigen. Afspraken met een minister van uw eigen partij volstaan duidelijk niet. Met deze Federale Regering moet u zeker zijn dat u een afspraak met heel de Federale Regering hebt. Ik zou er niet op vertrouwen en ik vind het zelfs onrustwekkend dat u zuiver op het woord van een goede collega afgaat. Deze problematiek raakt veel mensen en raakt de maatschappij. Als we een goed strafuitvoeringsbeleid willen, als we het Vlaamser willen doen en als we ons meer op welzijn willen richten, mogen we de risico's die we sinds mei 2016 nemen niet meer nemen.

We moeten gebruik kunnen maken van een begrotingswijziging. Ik wist niet dat de Vlaamse overheid slechts een keer een begrotingswijziging opstelt. Tussen de maanden mei en december bestaat er niets dat op een begrotingswijziging lijkt. Ik begrijp dat niet.

Minister Jo Vandeurzen: Voor een goed begrip, er is juridische grondslag genoeg om te zeggen dat Justitie ook in 2017 deze financiering op zich kan nemen. Er is dus zeker voldoende argumentatie om te stellen dat er voor een deel een grijze zone is. Het feit dat Justitie dit jarenlang heeft gedaan en dat er aan de juridische grondslag niets is gewijzigd door de staatshervorming, is de beste illustratie dat de financiering wel degelijk vanuit een justitiële invalshoek kan gebeuren.

Als we dit integreren in een meer globale benadering van reïntegratietrajecten, van een vertrek uit de gevangnissen, kunnen we ook zeggen dat we zullen proberen om daar een inspanning voor te doen. Ik zie het niet graag dat de betrokkenen slachtoffer worden van de discussie over wie bevoegd is. Ik heb die discussie niet met de federale minister van Justitie, want die heeft alle mogelijke initiatieven genomen om zijn bevoegdheid uit te oefenen. Ik heb dan ook gezegd dat we dit moeten integreren in onze aanpak. Het gaat over budgettaire volumes van 3,5 tot 4 voltijdsequivalenten. Voor alle duidelijkheid, daardoor kunnen we andere zaken niet doen.

Mevrouw Saeys, u had het over de RIZIV-conventies die zijn overgekomen, over de revalidatieconventies met betrekking tot verslavingszorg. Toen ze federaal waren, was het uitgesloten dat ze voor gedetineerden konden worden ingezet want de RIZIV-reglementering geldt niet in de gevangnissen. Er is wel degelijk federale regelgeving die zegt hoe een en ander moet worden geregeld in de gevangnissen. We zijn niet bevoegd voor de geneeskundige zorgen in de gevangnissen. Nu dit

Vlaamse materie is, staat het ons vrij om de werking in de toekomst te organiseren. Het is zeker niet zo dat ze vroeger inzetbaar waren in de gevangenissen.

Ik hoop dat we in functie van ons strategisch plan in overleg met het gevangeniswezen, Justitie en Volksgezondheid kunnen komen tot een goed geïntegreerd drugbeleid in de gevangenissen, en van de gevangenissen terug naar de samenleving. Daarin moeten we een verantwoordelijkheid opnemen. Het feit dat we dit zullen doen in een materie waarover er blijvend zou kunnen worden gediscussieerd over de bevoegdheidsverdeling, toont aan dat we bereid zijn onze verantwoordelijkheid op te nemen.

Björn Anseeuw (N-VA): Het gaat inderdaad om 3,5 of 4 vte's. Daarop zitten die gevangenen met een heel concrete hulpvraag al maanden te wachten. Ik vind het vreemd dat het zolang moet duren eer daar een oplossing voor komt.

Ik vind de discussie over de bevoegdheidsverdeling ook niet de belangrijkste. Het raakt inderdaad heel wat mensen. Daar moet onze zorg naar uitgaan.

Wat betreft de zesde staatshervorming hebt u dat argument ingebracht in de discussie in een debat over hetzelfde onderwerp in de commissie. U moet nu niet naar mij wijzen alsof ik een taboe heb aangeraakt, helemaal niet.

In de bevoegdheidsdiscussie is nu plots iedereen bevoegd of heeft nu plots iedereen de vrijheid om een initiatief te nemen, zowel Justitie op het federale vlak als Welzijn op het Vlaamse vlak. Ik stel jammer genoeg vast dat niemand tot op heden iets gedaan heeft en dat ook niet van plan is tot 1 januari 2017. Dat vind ik onbegrijpelijk. (*Applaus bij de N-VA*)

Katrien Schryvers (CD&V): We betreuren allemaal dat we door omstandigheden die volstrekt buiten de wil waren van de verantwoordelijke ministers, in een vacuüm zijn terechtgekomen. Het is goed dat de beslissing nu is genomen om voor de centrale aanmeldpunten in middelen te voorzien vanuit Vlaanderen vanaf 2017. Ik doe de oproep om die kans aan te wenden om daar een geïntegreerd traject van te maken en te zorgen dat ze worden ingepast in het strategisch plan 'hulp en diensteverlening aan gedetineerden'.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de toetreding van de Vlaamse overheids campagne 'Indevuilbak' tot het Clean Europe Network en de uitgangspunten van die organisatie

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Mijn vraag gaat over zwerfvuil, we zetten dat in Vlaanderen hoog op de agenda. Hiermee bewijzen we ook dat onze ambities verder reiken. In Vlaanderen zijn al heel lang rond afvalbeleid en zwerfvuil tal van acties bezig. Nu zijn we met 'Indevuilbak' toegetreden tot het Clean Europe Network. Daar heb ik enkele bedenkingen bij.

De principes van dat netwerk zijn enigszins bevreemdend. Ik citeer: "Zwerfvuil kan alleen gereduceerd of gestopt worden door communicatie en educatie". Of: "De financiële last van het opruimen van zwerfvuil op producenten afwentelen is de bal volledig mislaan". Dat snap ik niet. Dat zijn niet de principes waar wij in Vlaanderen ons zwerfvuilbeleid op gebaseerd hebben.

U kent allen het succesverhaal van Fost Plus, waarin producentenverantwoordelijkheid aan de dag gelegd wordt om mee de problematiek van zwerfvuil

aan te kaarten. Ook de inspanningen om de distributienetwerken te bewegen om een financiële input te geven in 'Indevuilbak' is van een ander kaliber dan de principes die 'Indevuilbak' nu gaat verdedigen binnen dat netwerk.

Minister, bent u overtuigd van het nut van de toetreding tot een dergelijk netwerk indien we er in Vlaanderen toch andere principes op nahouden?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: 'Indevuilbak' is het netheidsnetwerk geworden, waar zowel de VVSG, Fost Plus als de Openbare Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) in zitten. Het is een samenwerking waar iedereen de strijd tegen het zwerfvuil aangaat. Het klopt dat het lidmaatschap is aangegaan van Clean Europe Network. We zijn niet alleen: tal van ngo's uit Denemarken, Nederland, Frankrijk, Duitsland, Spanje, enzovoort zijn lid van dat Clean Europe Network. De doelstelling van dat netwerk is te leren van elkaar en de goede praktijken uit de verschillende landen uit te wisselen en toe te passen in de verschillende regio's of landen die er lid van zijn.

De ambitieuze doelstelling van dat netwerk is om het zwerfvuil in Europa tegen 2030 volledig terug te dringen. Ze willen sensibiliseren, jongeren bewust maken van de problematiek en de middelen opdrijven om zwerfvuil tegen te gaan. Op zich zijn dat zeer goede doelstellingen. Ik weet dat er nu een aantal signalen zijn in verband met zaken die op de website staan die misschien niet helemaal stroken met onze overtuiging. Het netheidsnetwerk heeft al beslist om contact op te nemen met het Europese netwerk en meer uitleg te vragen over hoe die zaken op de website zijn gekomen en wat daarvan de bedoeling is. Die vraag is onderweg, we zullen wachten op de reactie en dan op basis daarvan zien of we verder lid blijven. Op zich is die doelstelling volgens mij bijzonder goed en sluit ze volledig aan bij wat wij willen in Vlaanderen, namelijk de strijd tegen zwerfvuil aangaan en alle middelen daarvoor inzetten. Voor alle duidelijkheid zullen we dit verder onderzoeken en zien of we al dan niet verder lid blijven.

Bart Nevens (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord en voor het feit dat u dit niet koud laat worden. We hadden het signaal gekregen dat er op die website toch een aantal vreemde zaken stonden. Het vermoeden dat producenten daar de hand boven het hoofd gehouden worden en het feit dat de verantwoordelijkheid wordt gelegd bij lokale besturen en bij hogere overheden zoals dat in het verleden het geval was, stemt tot nadenken. U weet dat zwerfvuil opruimen 60 miljoen euro per jaar kost aan de lokale overheden. Dat kunnen we toch in onze principes niet verdedigen. We wensen een gedeelde verantwoordelijkheid, waarbij het de ambitie is om het zwerfvuil te beperken. Ik ben natuurlijk ook niet tegen het feit dat we ook internationaal met elkaar praktijkervaring uitwisselen om ze te delen en van elkaar te leren. Ik ben tevreden met uw antwoord.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, in de commissie Leefmilieu is al verscheidene keren heel duidelijk gemaakt dat het zwerfvuilbeleid dat wordt gevoerd, geëvalueerd zal worden in 2018. Indien blijkt dat ondanks alle acties en alle communicatie het zwerfvuil onvoldoende afneemt, zullen andere maatregelen genomen worden. Dan komt natuurlijk opnieuw het statiegeld aan bod.

Conform het regeerakkoord werd een studie over het statiegeld uitgevoerd. Daaruit blijkt dat het statiegeld ten vroegste na juni 2018 kan worden ingevoerd. Er moet overleg worden gepleegd met de andere gewesten, met de federale overheid over productnormering en btw-heffing. Minister, naar aanleiding van deze actuele vraag wil ik polsen hoever het staat met het overleg met de andere gewesten.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobbacq (sp·a): Minister, ik dank u voor het antwoord. Het is heel geruststellend, omdat er blijkbaar toch een bewustzijn is van het potentiële probleem. Ik ben zelf ook eens gaan kijken. Ik merk dat op heel wat domeinen hoe langer hoe meer kunstig vermomde en verklede lobbyorganisaties ontstaan. Als men de website erop naslaat, is het niet onwaarschijnlijk dat dit er een is, ook als men kijkt naar de banden die er zijn, naar het voorzitterschap van die organisatie. Ik waardeer dat men gaat opzoeken waar het hier echt om gaat.

Ik had u graag wat luider en duidelijker horen zeggen dat indien dit inderdaad een organisatie is die tot doel heeft actief te lobbyen tegen zaken als statiegeld en aansprakelijkheid van producenten, toch allemaal delen van het Vlaamse beleid – en ik wil hier niet de discussie ten gronde over het statiegeld niet voeren – men er ook echt sito presto uitstapt en geen Vlaamse middelen besteedt aan het bestrijden van Vlaams beleid.

Minister, ik had van u graag een einddatum gehoord. Het kan toch niet zijn dat we dat een paar jaar laten aanslepen.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Ik sluit me aan bij alle vragen die werden gesteld.

Minister, u hebt gezegd dat u een brief zult schrijven om te vragen wat precies het standpunt is van het netwerk. U moet ook vragen hoe het zit met de financiering, met de banden met Pack2Go Europe, die de belangen van de verpakkingindustrie behartigt.

Ik sluit me aan bij de vraag van de heer Tobbacq. Wees iets duidelijker met betrekking tot uw einddoel. Als er inderdaad een verwevenheid is, dan moeten we er zo snel mogelijk uit. Er zijn ongetwijfeld andere manieren om met andere Europese landen en ngo's te overleggen over goede strategieën tegen zwerfvuil.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, laat er geen twijfel over bestaan dat de aanpak van zwerfvuil voor mij een van de speerpunten is, waar ik absoluut voor ga. U weet dat we tot 2018 een alternatief plan in werking laten treden, dat we in 2018 evalueren om te zien of dat het gewenste effect heeft. Als dat niet het geval is, dan zullen we alternatieven onderzoeken. Daar zit statiegeld in, ook producentenverantwoordelijkheid. Dat zijn allemaal elementen die op tafel liggen. U weet dat ik wat dat betreft een believer ben. Ik zal dat zeker niet loslaten.

Het overleg met de andere gewesten en met de federale overheid loopt, zodat we een kader kunnen uitwerken tegen 2018, mocht dat alternatief inderdaad op tafel komen en verder uitgerold dient te worden.

Het spreekt voor zich dat het niet alleen bij het schrijven van een brief blijft, en dat dan wordt afgewacht. Ik heb gezegd dat er een brief onderweg is om uitleg te vragen over een aantal zaken. We zullen zelf ook verder onderzoek doen en dan uiteraard de juiste conclusies trekken mocht daaruit blijken dat het om een dubieuze organisatie gaat, die misschien uit een of andere dubieuze hoek financiering ontvangt. Als dat zo is, zullen we onze conclusies trekken en ons lidmaatschap intrekken. Laat dat duidelijk zijn. Laten we echter eerst afwachten wat dat onderzoek oplevert.

Bart Nevens (N-VA): Minister, ik wil er toch nog eens de nadruk op leggen dat uw zwerfvuilbeleid transparant moet zijn. We moeten ervoor zorgen dat we aansluiten bij de juiste organisatie, ook op internationaal vlak.

Ik vraag u dus met aandrang om, indien u geen bevredigend antwoord krijgt op de problematiek die zich vandaag voordoet en de principes die dat netwerk hanteert,

conclusies te trekken en ervoor te zorgen dat we met ons zwerfvuilbeleid de principes hanteren die Vlaanderen waardig zijn. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over maatregelen tegen het onnodig verlengen van de studieloopbaan in het hoger onderwijs door 'te blijven proberen'

ACTUELE VRAAG van Tine Soens aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de verschillende aanpak van flexibilisering in het hoger onderwijs

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, normaal gezien had u hier niet gestaan, want u zat samen met mij op een afscheid van een van de coryfeeën in het onderwijs, maar toen kwam er toch een actuele vraag van mevrouw Soens, en mijn vraag werd daarin meegezogen.

2400 studenten aan de KU Leuven halen geen 30 studiepunten. In mensentaal zijn dat 2400 studenten die niet slagen op 3 vakken. 600 daarvan blijven proberen in ons hoger onderwijs. Bij de recente cijfers die ik opvroeg bij de minister, in schriftelijke vraag nummer 444, stellen we vast dat de laatste 8 jaar het aandeel studenten die op 3 jaar hun bachelor halen van zowel hogeschool als universiteit, 30 procent bedraagt. 8 jaar geleden was dat nog 40 procent. De studieduur verlengt dus, en de studie-efficiëntie daalt.

Dat is zorgelijk, zowel voor de student zelf – want er zijn er heel wat die na zeven jaar nog altijd geen diploma hebben –, voor de ouders, die de kosten daarvan dragen, zoals een kot huren en de trein betalen, voor onze totale begroting, want die studenten kosten wel geld. Tot slot is het zorgelijk voor de docenten die hun best doen om die studenten verder te krijgen en eigenlijk vaststellen dat ze er niet komen.

We zijn met onze fractie blij dat de KU Leuven dergelijke maatregel heeft genomen, maar ze zijn niet alleen. Ook de UGent heeft een maatregel genomen, weliswaar een andere. Na twee jaar kijkt ze wie 75 procent van de studiepunten heeft gehaald. Na drie jaar kijkt ze nog eens. De UHasselt heeft de maatregel van de KU Leuven overgenomen. De VUB werkt ook aan een aantal maatregelen.

Het is heel goed dat er een aantal maatregelen zijn, naast de intakeproef, de oriëntering en dergelijke, maar is het niet aangewezen dat al die instellingen samen gaan zitten om te kijken hoe ze de systemen op elkaar kunnen afstemmen, in alle transparantie en duidelijkheid voor leerlingen, studenten en ouders?

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp-a): Minister, ik wil u eerst feliciteren met het duet van gisteren, met mijn voorzitter, in het kader van de Rode Neuzen Dag. Ik vond het grappig.

Denkt u zich eens in dat u die student bent die aan het begin van zijn studentcarrière staat, vol goede moed begonnen is aan het eerste jaar van een opleiding die hij zeer graag doet en plots te horen krijgt: "Sorry, u kunt niet meer verder studeren. U bent te weinig geslaagd voor vakken. U moet dus een andere opleiding kiezen of naar een andere universiteit verkassen. En, mijn excuses, we zullen ook geen rekening houden met de redenen waarom u niet bent geslaagd."

Vandaag zitten zeshonderd studenten van de KU Leuven in die situatie. Zij krijgen te horen dat ze een opleiding die ze willen voortzetten, niet meer mogen doen en dat ze dus naar een andere opleiding moeten zoeken of naar een andere universiteit moeten gaan, waar de regels misschien iets minder streng zijn, waar studenten wel nog een tweede kans krijgen.

Ik ben zeer bezorgd dat we daardoor naar een hogeronderwijsstelsel gaan met aan de ene kant elite-universiteiten, waar er erg strenge regels zijn die alleen maar de beste studenten laten studeren, en andere universiteiten, waar studenten wel nog een tweede kans krijgen. Mijn vraag is gelijkaardig aan die van de heer Daniëls: bent u bereid om dat tegen te gaan en dus tot een uniformisering van de regels te komen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Vorig jaar hebben wij dit gesprek in net dezelfde constellatie gevoerd. Maar er is wel wat veranderd. Sinds vorig jaar is in Onderwijsdecreet (OD) XXV het decreet aangescherpt. Wie nu geen 60 procent van de studiepunten haalt, kan – en niet ‘moet’ – bindende maatregelen opgelegd krijgen. Dat betekent dat het parlement heeft beslist dat er kan worden ingegrepen ten aanzien van studenten maar dat het niet verplicht is. We hebben ook aanvaard dat elke hogeschool of universiteit daar een eigen beleid rond kan ontwikkelen en daar middelen voor krijgt.

Wanneer men een maatregel neemt tegen een student die naar een andere universiteit gaat omdat hij op de eerste niet meer wordt aanvaard, dan kan die nieuwe universiteit perfect rekening houden met het studieverleden van die student. Er is nog een discussie geweest over de privacy, maar om shopping-gedrag bij studenten te vermijden, moeten universiteiten daar rekening mee kunnen houden.

Voor het eerst zien we effecten die ertoe kunnen leiden dat de extreme flexibilisering waarbij jongeren er steeds langer over doen om een diploma te halen, een beetje wordt ingedijkt. De maatregel die werd voorgesteld door Leuven en die nu ook wordt toegepast door de Universiteit Hasselt, Hogeschool PXL en UC Leuven-Limburg, werpt vruchten af.

Mevrouw Soens, het gaat hier niet over een grote groep jongeren; het gaat over jongeren die in het eerste jaar na drie zittingen voor minder dan 30 procent van de studiepunten zijn geslaagd. Uit het verleden hebben we geleerd dat van de jongeren die zich dan opnieuw inschrijven voor dezelfde opleiding – en dat zijn er heel weinig – slechts een vijfde een diploma behaalt.

Het decreet laat vandaag toe dat er voor jongeren wier slaagkansen bijzonder beperkt zijn, effectief geen toegang is tot het tweede jaar. Betekent dit nu dat we de democratisering van ons hoger onderwijs in gevaar brengen? Wat mij betreft niet zolang er een aantal randvoorwaarden vervuld zijn.

Ten eerste moet er een goede en open communicatie zijn met de jongeren. Ten tweede moet er een flankerend beleid worden gevoerd, bijvoorbeeld al een gesprek voeren met kerst, en moeten er mogelijkheden zijn om te remediëren wanneer het met kerst nog altijd niet goed gaat. Ten derde moet er bijzonder veel aandacht worden besteed aan de samenwerking met de entourage van de student. Er is volgens mij niets sociaals aan het feit dat men jongeren laat aanmodderen. Het is goed dat er wordt ingegrepen.

Moet dat beleid overal op dezelfde leest geschoeid zijn? Ik ben niet van plan om een decretaal initiatief te nemen, maar straks, om 17 uur, zit ik samen met de universiteiten en hogescholen, waar dit punt op de agenda staat. Ik zal zien hoe

zij gestemd zijn. Ik weet dat de Universiteit Gent nogal houdt aan haar eigen systeem, dat ook een goed systeem is. Zij laten jongeren effectief hun tweede jaar starten, maar zijn dan strenger na dat tweede jaar. Na twee of drie jaar zijn de resultaten nagenoeg dezelfde.

Ik zal deze discussie zeker voeren met de hogescholen en de universiteiten. Wanneer er meer uniformiteit mogelijk is, dan is dat een goede zaak. Indien dat niet zo is, dan is het van belang dat elke hogeschool en elke universiteit op een heel transparante manier en op voorhand communiceert met jongeren en hun entourage.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, collega's, het is inderdaad zo dat het invoeren zelf van die maatregel al effect heeft. Men stelt vast dat 2,5 procent meer, meer dan 30 studiepunten haalt. De maatregel zelf heeft dus effect.

Minister, voor alle duidelijkheid: we pleiten niet voor een decretaal initiatief. Maar we pleiten er wel voor dat de instellingen eens samen gaan zitten en bekijken of ze niet meer naar elkaar kunnen toegroeien.

Ik heb toen inderdaad in de commissie aangehaald om die info ter beschikking te stellen van elkaar, zodat dat shopgedrag wordt tegengaan.

Mevrouw Soens, ik treed de minister bij en wil u er graag op wijzen dat 11 procent van de studenten minder dan 10 procent van de studiepunten haalt. 11 procent slaagt eigenlijk maar op één vak en 7,5 procent slaagt op geen enkel vak, echt geen enkel. Daartegen moeten we toch een beetje optreden.

Minister, ten slotte wil ik het graag hebben over de flexibilisering. In 2005-2006 schreven studenten nog in voor 56 studiepunten. Momenteel is dat gedaald naar 50 studiepunten. Hoe zullen we die doorgeslagen flexibilisering en het leerkrediet – want die zijn wel decretaal – aanpakken?

Tine Soens (sp.a): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

U zegt eigenlijk, de KU Leuven zegt eigenlijk, tegen een jongere die in het eerste jaar zijn grootvader is verloren, tegen een jongere die ziek is geweest, tegen een jongere die het moeilijk had met de omschakeling van het middelbaar naar het hoger onderwijs: 'Sorry, maar u kunt niet meer voortstuderen. U krijgt geen tweede kans van ons.' Dat vind ik enorm jammer. Ik heb vroeger zelf een tweede kans gekregen. Er zijn ministers die meerdere kansen hebben gekregen. Ik snap niet waarom u bereid bent om die consequenties te aanvaarden. *(Applaus bij de sp.a)*

De voorzitter: De heer De Potter heeft het woord.

Jenne De Potter (CD&V): Minister, ik denk dat we kamerbreed bekommerd zijn over de juiste oriëntering en een tijdige heroriëntering voor studenten wanneer dat nodig zou blijken.

Ik vind dat we in dezen ook wel wat vertrouwen mogen hebben in de instellingen en wat respect voor hun autonomie. De maatregelen die genomen zijn door de verschillende instellingen zijn geen maatregelen die de botte bij hanteren zoals sommige mensen laten uitschijnen. Ze gaan allemaal gepaard met een reeks flankerende maatregelen. Uiteraard zijn die flankerende maatregelen bijzonder belangrijk.

De genomen maatregelen gaan eigenlijk uit van een grote zorg voor de onderwijs toekomst van de student, om hen zo snel mogelijk te heroriënteren wanneer het niet blijkt te lukken.

Minister, ik heb begrepen dat u vandaag nog samen zit met de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR). Kunt u ons op de hoogte houden van de resultaten van dat overleg?

Verder wil ik nog aansluiten bij de vraag van de heer Daniëls naar de maatregelen die worden genomen rond flexibilisering.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Ann Brusseel (Open Vld): Minister, ik zou u eerst en vooral willen vragen om samen met mij vandaag alle leerkrachten te feliciteren. Het is namelijk Dag van de Leerkracht. Zonder leerkrachten, geen onderwijs en geen goed onderwijs! (*Applaus*)

Nu even over het hoger onderwijs. Die flexibilisering zorgt voor een zekere complexiteit. Ik denk dat we kunnen zeggen dat de instellingen allemaal op een ordentelijke wijze gebruikmaken van de vrijheid die ze hebben gekregen binnen het decreet. Op basis van hun eigen visie een flankerend beleid uitbouwen en al dan niet op een stringente manier de excessen aanpakken: ik denk dat het goed is dat men een eigen pedagogische visie kan hebben binnen een instelling en dat men daarvoor ook de studenten de nodige ondersteuning kan bieden. Het is voor onze fractie dus belangrijk dat die vrijheid behouden wordt bij de instellingen, dat we dat niet verder betonnen en de zaken nog ingewikkelder maken.

Maar wat ik wel zou willen vragen, minister, is dat de universiteiten ondersteund worden voor dat flankerend beleid dat ze voeren, want ze moeten begeleiden, remediëren en heroriënteren. Dat is een klus voor trajectbegeleiders en die zijn niet overal even talrijk aanwezig om dat te doen.

Ik dank u.

Minister Hilde Crevits: Collega's, ik dank u.

Mevrouw Brusseel, u was mij te snel af. Ik vind trouwens dat u vandaag een zeer mooi kapsel hebt. Waarschijnlijk wordt dat veroorzaakt door de zeelucht. (*Opmerkingen van Ann Brusseel*)

De kapper, dat is ook goed.

Collega's, ik wil kort een paar aanvullingen doen. Ik heb zelf al gezegd dat het niet mijn bedoeling is om ook in deze regels gelijkheid op te leggen tussen de hogescholen en universiteiten. Ik vind namelijk echt wel – en dat past ook volledig in de nieuwe kwaliteitszorgregels die we willen toepassen – dat we elke instelling de kans moeten geven om een eigen sociaal beleid naar studenten toe te voeren en dus ook een eigen volgtrajectbeleid.

Collega Soens, het voorbeeld dat u aangaf, is natuurlijk voor mij ook de grenzen voorbij. Maar ik kan me toch niet van de indruk ontdoen dat als er overmachtsituaties zijn bij jongeren – dat geldt ook bij het leerkrediet – dat deze situaties sowieso binnen het sociaal beleid van de instelling vallen en dat daar perfect uitzonderingen op kunnen worden gemaakt. Er is geen enkele regel in dezen die verhindert dat er een uitzondering zou worden gegeven, zeker in dergelijke acute situaties zoals die waar u melding van maakt.

Wat de studiepunten betreft, collega Daniëls, worstel ik nog een beetje met de vraag of het minder opnemen van studiepunten altijd een slechte zaak is. Ik vind het studierendement het belangrijkste. Dat betekent dat als je studiepunten opneemt, je probeert te halen wat je opneemt. Maar als je altijd alles opneemt en je rendement is nagenoeg nul, dan is de kans dat je vooruit geraakt, bijzonder klein. We moeten die kloof proberen te dichten. Vandaag is de kloof tussen de opname van de punten en het rendement dat jongeren halen, te groot. Voor degenen die het minste kans hebben op slagen, heb ik er begrip voor dat je een vrij harde maatregel oplegt. Maar voor de jongeren bij wie de kloof nog altijd

groot is, is er een stukje flankerend beleid van de universiteiten en de hogescholen waar ze zelf op hun eigen wijze werk van kunnen en moeten maken.

Het leerkrediet is geen evidente kwestie: ik heb dat vorig jaar ook gezegd. We zijn het er allemaal over eens dat de flexibilisering de grenzen bereikt heeft. Maar ik zal zien hoe de gesprekken lopen in de volgende twee uur. We moeten samen met de hogescholen en de universiteiten kijken hoe we er actief verder werk van kunnen maken, zonder dat we nu onmiddellijk heel zware nieuwe ingrepen gaan doen.

Koen Daniëls (N-VA): Collega Soens, er moet me toch iets van het hart. U doet hier alsof die instellingen harteloos zijn, maar dan hebt u allicht artikel 35 van het examenreglement van de KU Leuven niet gelezen. Ik lees voor: "De directeur van de centrale Studentenadministratie kan een student in afwijking van art. 33, 34 of 35 toch toelaten tot (her)inschrijving op basis van individueel gemotiveerde redenen." Het lijkt me zeer duidelijk dat het niet voor de gevallen is met een overlijden in de familie. Dat zou nogal straf zijn.

Minister, ik wil nog even inpikken op de flexibilisering. De daling van de studiepunten waarvoor men inschrijft, wil per definitie zeggen dat er een jaar bij komt, wat een kost is voor zowel de ouders, de studenten als de maatschappij. Ik hoor van veel docenten dat een logische samenhang van vakken verloren gaat als iedereen zomaar stukken en brokken van een programma volgt. In dat licht moeten we nadenken hoe we het leerkrediet, zeker die zestig studiepunten die je dubbel krijgt, en de doorgeslagen flexibilisering kunnen terugdringen.

Tine Soens (sp.a): Minister, vandaag zijn er studenten die halverwege september hebben gehoord dat ze niet meer verder mogen doen, dat ze ofwel een andere opleiding moeten zoeken ofwel een andere universiteit. Sinds wanneer krijgen zij geen tweede kans meer? Sinds wanneer krijgen jongeren, krijgen studenten geen tweede kans meer? (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.28 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 16.36 uur.*

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot wonen

– **814 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 4**

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot wonen.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Anseeuw, verslaggever, heeft het woord.

Björn Anseeuw (N-VA): Het decreet wijzigt verschillende decreten, waaronder het Heffingsdecreet, het Grond- en Pandendecreet en de Vlaamse Wooncode.

In het Heffingsdecreet worden verschillende wijzigingen aangebracht die gericht zijn op een eenduidig beleid met betrekking tot het mogelijk maken van verklaringen van onbewoonbaarheid en ongeschiktheid.

In de Vlaamse Wooncode worden verschillende wijzigingen aangebracht waardoor domiciliefraude efficiënter kan worden aangepakt, het woonbeleidsplan decretaal wordt verankerd en zo een woonbeleidsvisie over de legislaturen heen kan worden vormgegeven, studentensteden de mogelijkheid krijgen om gemengde verhuur aan zowel studenten als niet-studenten uit te sluiten, gemeenten alle kosten voor herhuisvesting kunnen terugvorderen; ook in de toekomst in infrastructuursubsidies kan worden voorzien voor gemengde projecten, de bovengrens voor het aantal SVK-woningen (sociale verhuurkantoren) dat meetelt in de berekening van het te behalen sociaal objectief op gewestelijk niveau vervalt, het objectief sociale koop wordt vervangen door het objectief sociale verwerving, met een belangrijkere rol voor bijzondere sociale leningen, het gewestelijke objectief voor sociale huurwoningen wordt opgetrokken, het kooprecht voor een zittende huurder van een sociale huurwoning wordt afgeschaft, er een billijker wederinkooprecht wordt ingevoerd, er voortaan tijdelijke huurcontracten voor sociale woningen worden afgesloten en onderbezetting beter kan worden aangepakt.

En in het Grond- en Pandendecreet worden wijzigingen aangebracht waardoor de leegstandheffing wordt overgeheveld naar de gemeenten, activeringsprojecten om leegstand tegen te gaan een volwaardig instrument van het Vlaamse woonbeleid vormen, het bindend sociaal objectief van de gemeenten en van de provincies voor sociale koop en sociale kavels wordt opgeheven, woonbeleidsconvenanten nu ook mogelijk worden voor gemeenten die wel hun bindend sociaal objectief hebben behaald maar nog geen 9 procent sociaal huuraanbod hebben gerealiseerd en gemeenten niet langer 25 procent van de publieke en semipublieke gronden moeten voorzien voor het realiseren van sociale woningen.

Verder zijn er ook nog enkele overgangsmaatregelen voor sociale koopwoningen opgenomen alsook voor het kooprecht van de zittende huurder en het recht van wederinkoop.

Tijdens de algemene bespreking van het ontwerp van decreet was het grootste punt van discussie de invoering van tijdelijke huurcontracten.

Mevrouw Taeldeman, mevrouw Partyka, mevrouw De Vroe en ikzelf steunden de invoering van de tijdelijke huurcontracten. Mevrouw Moerenhout was het eens met het principe van de tijdelijke huurcontracten, maar zag wel een aantal modaliteiten die het voor haar moeilijk maken om ermee akkoord te gaan. Om die reden heeft ze enkele amendementen ingediend, onder andere om de inkomensgrens van 125 naar 150 procent te brengen, en nog een amendement om de verlenging van de contracten van sociale woningen van drie naar negen jaar te brengen. Mevrouw Moerenhout uitte ook ernstige bedenkingen bij de onderbezettingsvergoeding. Zij was van mening dat het onderliggende probleem een onderaanbod aan kleine sociale woningen is, en dat het veel beter is om eerst in te zetten op een uitbreiding van dat aanbod, alvorens onderbezetting te bestraffen.

Mevrouw Hostekint was geen voorstander van de voorgestelde wijzigingen. De invoering van tijdelijke huurcontracten in de sociale huurwoningen is voor haar veeleer een symbooldossier. Ze vreest dat de invoering van die tijdelijke huurcontracten ervoor zal zorgen dat te veel sociale huurders naar de private huurmarkt worden geduwd, waar ze op de overbevraagde onderkant zullen worden geconfronteerd met slechte woningen voor een te dure prijs, die ze dan nauwelijks kunnen betalen.

Mevrouw Partyka vroeg nog waarom er geen wijziging was aangebracht waardoor private actoren kunnen worden betrokken bij de bouw van sociale woningen. De minister antwoordde daarop dat het wel een Vlaamse bevoegdheid is, maar dat de btw zou moeten kunnen worden verlaagd en dat die wijziging pas kan worden doorgevoerd wanneer de federale overheid de nodige maatregelen daartoe neemt.

Mevrouw Taeldeman drukte haar tevredenheid uit over het feit dat er sterk wordt ingezet op sociale leningen, maar pleitte ook voor een informatiecampagne om de vele en belangrijke wijzigingen toch goed te communiceren naar huurders en verhuurders van sociale woningen.

Amendement nummer 1 van mevrouw Moerenhout werd ter stemming voorgelegd en verworpen met 11 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

Amendement nummer 2 van dezelfde indiener strekt ertoe de verlenging van tijdelijke huurcontracten van drie jaar naar negen jaar te brengen, en werd met dezelfde stemming verworpen.

Een derde amendement van dezelfde indiener strekt ertoe in de voorgestelde tekst van artikel 97bis, paragraaf 3, het zesde lid, te vervangen door een nieuwe tekst. Dat werd eveneens met dezelfde stemming verworpen.

Het ontwerp van decreet werd bij de eindstemming aangenomen met 11 stemmen voor en 2 stemmen tegen.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik wil de leden van de meerderheid bedanken voor hun steun aan dit belangrijke wijzigingsdecreet. Ik wil ook Groen en vooral mevrouw Moerenhout bedanken voor haar eerlijke houding in het debat over de tijdelijke contracten. Het stemt mij gelukkig dat ook Groen het nut inziet van de tijdelijke contracten. Ik vind dat positief.

Het is niet meer van deze tijd dat iemand met een inkomen van 125 procent boven het toelaatbare rechthebbende zou zijn. De grens is nu 35.000 euro met 1950 euro erbij per persoon ten laste. 125 procent betekent 43.750 euro per gezin plus 1950 euro per persoon ten laste. Dat zijn billijke schijven.

We hebben de tijdelijke contracten ingevoerd omdat we van oordeel zijn dat de zwaksten op de private huurmarkt meer recht hebben op een sociale woning dan mensen met een inkomen van om en bij de 45.000 euro.

Ik vind ook de aanpak van de domiciliefraude en dergelijke zeer belangrijk. We moeten dat durven doen. Door een betere samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de diensten zullen we op zeer korte termijn zeer goede resultaten kunnen boeken.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, u hebt het recht om te weten, als wij straks op het rode knopje duwen, waarom we dat doen. We gaan het ontwerp van decreet inderdaad niet goedkeuren, voornamelijk omdat we ons verzetten tegen de tijdelijke huurcontracten. We denken dat u met de invoering daarvan geen enkel probleem oplost.

Ik geef enkele redenen daarvoor. Op deze manier zou bijvoorbeeld zelfs een inkomensval kunnen worden gecreëerd. Waarom moet iemand die zich qua inkomen verbetert, gesanctioneerd worden door het afpakken van zijn sociale woning? Waarom moeten gezinnen die boven de grens van 125 procent dreigen te belanden jaar na jaar in onzekerheid verkeren? Na de eerste huurtermijn van negen jaar kunnen de mensen zelfs om de drie jaar worden opgezegd. Wij denken dat huurders op die manier permanent een zwaard van Damocles boven hun hoofd zien hangen.

We denken trouwens dat het mogelijk zou kunnen zijn in de toekomst dat dergelijke mensen enkele jaren later opnieuw onder de voorwaarden zouden

kunnen vallen om een sociale woning te huren, bijvoorbeeld als ze hun job kwijtraken of met pensioen moeten gaan. Ze dreigen op dat moment weer achteraan de lange wachtlijsten terecht te komen.

Wij kanten ons, minister, tegen dit model van sociale huisvesting dat u met deze regering wilt realiseren. Wij zijn van oordeel dat ook mensen met een gewoon inkomen uit arbeid een plaats moeten kunnen hebben in de sociale huisvesting. De mensen die nu door dit ontwerp van decreet zouden kunnen worden opgezegd, zijn trouwens mensen die inkomensgerelateerd, vaak zelfs marktconforme huurprijzen betalen en mee het systeem financieren.

Niemand is onzes inziens gebaat bij sociale getto's. Nu al blijkt uit cijfers van de Vereniging van Vlaamse Huisvestingsmaatschappijen dat de Vlaamse sociale huisvesting van alle EU-landen het grootste aandeel huurders telt uit het laagste inkomenskwintiel en dat de inkomens van nieuwe huurders beduidend lager liggen dan vroeger.

Als men de wachtlijsten voor sociale woningen wil verminderen, moet men volgens ons op andere zaken focussen, zoals een kordaat immigratiebeleid. U weet net zo goed als ik dat ongeschoolde gelukzoekers uit allerlei landen morgen door allerlei welzijnsdiensten kunnen worden doorgestuurd naar de sociale huisvesting. Wij denken ook dat er andere klemtonen moeten worden gelegd. Eentje ervan is inderdaad opgenomen in het ontwerp van decreet, namelijk dat van de domiciliefraude, maar tot op heden is de aanpak daarvan behoorlijk teleurstellend. Collega Guy D'haeseleer heeft u daarover een schriftelijke vraag gesteld. U zegt dan dat uw administratie niet over de cijfers beschikt. Dan is het natuurlijk heel moeilijk om een adequaat beleid te voeren tegen domiciliefraude, als u zelfs niet eens over de cijfers beschikt.

Ook in de strijd tegen de sociale fraude door allochtone huurders met een eigendom in het buitenland is op dit moment heel weinig progressie geboekt. Er is door u een nota aangekondigd, die eind dit jaar verwacht wordt. Maar na twee jaar is er dienaangaande nog geen enkel initiatief genomen, behalve dat er aan de administratie een opdracht is gegeven om een nota op te stellen.

Minister, wij zullen dit ontwerp van decreet niet goedkeuren, omdat het invoeren van dergelijke tijdelijke huurcontracten, toch de belangrijkste maatregel uit dit omvangrijke ontwerp van decreet, geen oplossing biedt voor de problematiek van de wachtlijsten. Dat zegt niet alleen het Vlaams Belang, dat zeggen ook de Vlaamse vertegenwoordiging van sociale huurders en de Vereniging van Vlaamse Huisvestingsmaatschappijen. De collega's die zouden denken dat wij alleen staan met dit standpunt, moeten hun oor maar eens te luisteren leggen bij dergelijke verenigingen, die ook kritiek hebben geuit op dit ontwerp van decreet en het ongetwijfeld ook niet zouden goedkeuren.

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

Björn Anseeuw (N-VA): Ik wil kort reageren op wat de collega zegt over de inkomensval en over marktconforme prijzen die door sociale huurders worden betaald. Ik wil dat weerleggen. Er zal geen inkomensval zijn, want die 125 procentgrens, dat betekent dat als je daar als alleenstaande boven gaat, je eigenlijk al meer verdient dan 60 procent van de inkomens. Voor samenwonenden verdien je op dat ogenblik meer dan 80 procent van alle inkomens. Ik denk niet dat dat de onderkant van de maatschappij is en dat dat de meest kwetsbare huurders zijn.

Als de collega stelt dat er vandaag sociale huurders zijn die marktconforme prijzen betalen, wil ik hem erop wijzen dat een onafhankelijke studie heeft aangetoond dat zelfs als gezinnen boven de inkomensgrenzen wonen, ze nog steeds

een subsidie krijgen die gemakkelijk oploopt tot meer dan 100 euro per maand. Het is erg belangrijk dat we de beschikbare middelen en de beschikbare sociale huurwoningen zo efficiënt mogelijk inzetten, zodat diegenen die ze het hardst nodig hebben, ze ook krijgen, en dat wie sterk genoeg is, kan doorstromen naar de private woningmarkt.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Ik wil kort aansluiten om de nodige nuance in het debat te brengen, want dat ontbreekt vaak. Er worden over het specifieke item van de tijdelijke huurcontracten – al dan niet bewust – zoveel misverstanden gecreëerd, dat ik het belangrijk vind om dit te beklemtonen. Die tijdelijke huurcontracten zijn voor ons, als CD&V, aanvaardbaar, net omdat er ook voldoende garanties en randvoorwaarden worden ingebouwd.

Collega Janssens, u verwijst naar de nakende pensionering en de eventuele terugval en het opnieuw achteraan de lijst komen te staan. Dat is net een van die positieve uitzonderingsmaatregelen, namelijk dat in dat geval die tijdelijke contracten niet kunnen worden opgezegd. En bovendien, tot vervelens toe: het zal enkel gaan over nieuwe, nog af te sluiten contracten. Er is momenteel geen enkele onzekerheid voor eender welke sociale huurder over lopende huurcontracten. Het gaat over de nieuwe huurcontracten.

Gaat deze maatregel alle probleem op de sociale huurmarkt oplossen? Neen, het moet een en-enverhaal zijn, zoals het extra investeren in aanbod van sociale woningen. De minister-president heeft in de Septemberverklaring nog gewezen op die recurrente 200 miljoen euro die bijkomend geïnvesteerd wordt.

Trek het dus niet op flessen door dit als enig item van het ontwerp van decreet te belichten, maar bekijk het in het algemeen en in dat geval kunnen ook wij erachter staan.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Michèle Hostekint (sp-a): Ik voel me geroepen om enige verduidelijking te geven bij de reden waarom we tegen die tijdelijke huurcontracten zijn. Men zegt hier altijd dat ze er moeten voor zorgen dat degenen die recht hebben op een sociale woning daar ook terecht kunnen. Ik heb het een symbolendossier genoemd omdat men ermee wil impliceren dat heel veel mensen die er vandaag wonen, daar eigenlijk niet thuishoren. Nochtans weet men heel goed dat de doorstroming in de sociale huisvestingsmarkt, waarvan men zegt dat dat het belangrijkste doel is van die tijdelijke huurcontracten, ook perfect kon worden bereikt zonder te raken aan de woonzekerheid.

Dat is natuurlijk het belangrijkste probleem met die tijdelijke huurcontracten. Vandaag zorgt de sociale huisvestingssector ervoor dat mensen woonzekerheid hebben. De sociale huisvestingssector is een heel belangrijke schakel in het verwezenlijken van het recht op wonen. Die zorgt voor een sociale mobiliteit op die woonmarkt en voor een belangrijke buffer tegen armoede.

Uit onderzoek blijkt dat mensen die in een sociale woning wonen maar liefst 40 procent minder kans hebben om in armoede te verzeilen. De terechte vrees van de hele sector, die we uitvoerig hebben gehoord in de hoorzittingen, is dat door het invoeren van de tijdelijke huurcontracten mensen die de armoede zijn ontvlucht, opnieuw in de armoede terecht zouden komen doordat ze aan de onderkant van de private huurmarkt, die nu al heel druk wordt gesolliciteerd, zullen terechtkomen en prijzen zullen moeten betalen die ze nauwelijks kunnen betalen. Die woonzekerheid is de belangrijkste reden waarom die tijdelijke huurcontracten geen goed idee zijn. Het middel dat men daarmee invoert, is disproportioneel

met de doelstelling die men beoogt: de mobiliteit op de sociale huurmarkt. Die kon men ook perfect bereiken door het huidige systeem.

Vandaag is er in het Socialehuurbesluit al een mogelijkheid om mensen op te zeggen op het moment dat ze te veel gaan verdienen. Het was voldoende geweest om desnoods het plafond te wijzigen of van die mogelijkheid een verplichting te maken zodat men ook met contracten van onbepaalde duur ervoor zorgde dat er een betere doorstroming was op die sociale huurmarkt. Vandaag doet men dat niet. Men kiest ervoor om mensen elke drie jaar opnieuw in onzekerheid te storten, om zelf aan mensen de verplichting op te leggen aan te tonen dat ze woonbehoeftig zijn, terwijl men weet dat woonbehoefte natuurlijk niet alleen een kwestie van inkomen is. Als men opnieuw op de private huurmarkt terechtkomt, heeft men niet alleen betalingsproblemen, maar dreigt men in veel gevallen ook te worden geconfronteerd met discriminatie. Woonbehoefte is dus veel meer dan een inkomensproblematiek.

Uit alle replieken in de hoorzitting is gebleken dat men een doelstelling probeert te bereiken die men ook met andere, minder zware middelen had kunnen bereiken. Er was geen enkele noodzaak om tot die tijdelijke huurcontracten over te gaan.

Bovendien heeft men ook geen enkele objectieve parameter die moet aantonen dat dit effectief een effect zal hebben op de wachtlijsten. U hebt geen enkele simulatie uitgevoerd. Als u een armoedetoets hebt gedaan, dan hebt u dat gedaan op de inkomensgrens van 150 procent, en niet op 125 procent. Ook daar kent men niet het effect op armoede. Er is veel te weinig onderzoek naar gebeurd.

Als er al een effect is, zal dat ten vroegste over tien jaar voelbaar zijn. We weten dat het profiel van mensen die vandaag in de sociale huissector instromen, erg kwetsbaar is en het inkomen erg laag. Er is dus geen enkel vermoeden dat ze snel zullen uitstromen. Wat ons betreft kan het antwoord op de wachtlijsten niet bestaan uit het steeds beperkter maken van de toegang en het strenger maken van de voorwaarden, maar moet men integendeel blijven inzetten op het aanbod en in elk geval geen maatregelen nemen die disproportioneel zijn tot de doelstelling.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, onze partij is er zeer tevreden mee dat vandaag, als dit ontwerp wordt goedgekeurd, de tijdelijke contracten ingang vinden als het gaat over nieuw afgesloten contracten. Zo kunnen we als parlements lid ook zien dat het gesproken woord kan tellen. In de vorige regeerperiode is er een conceptnota betreffende sociale huur ontstaan, onder andere van mijn hand. Daarbij hebben we vijf jaar discussies gehad. Ik stond toen eigenlijk enigszins als enige te preken in de woestijn toen ik zei dat we moesten komen tot een socialer beleid, waarbij de sociale woningen vooral moeten dienen voor de mensen die ze echt nodig hebben. De levenslange contracten stonden daar eigenlijk haaks op. Als mensen een woning kregen, werd voor de toebedeling immers gekeken naar hun inkomen van drie jaar geleden, maar nadien kregen ze de woning levenslang. Dat is natuurlijk goed voor iemand die een woning krijgt, maar het is nefast beleid voor alle wachtenden. Vandaag staan meer dan 120.000 mensen op de wachtlijst. De helft van de private huurders vandaag heeft eigenlijk ook theoretisch recht op een sociale woning. Dat betekent dus dat die wachtlijst voor een sociale woning als het ware maar de helft is van de lijst die vandaag resulteert uit statistieken. We moeten dus tot een totaal ander beleid komen.

Minister, ik zou u dan ook willen bedanken voor de gedrevenheid waarmee u hebt doorgezet in dit moeilijke dossier, en ook de andere coalitiepartijen om mee te gaan in het komen tot een nieuw sociaal beleid, waarbij er geloof is in mensen en we de zaken emanciperend bekijken. Voor ons is een sociaal beleid niet een beleid waarbij men levenslang een sociale woning en een uitkering krijgt. We vinden dat dat een

tijdelijke hulp moet zijn voor wie het tijdelijk moeilijk heeft, bijvoorbeeld als een vrouw haar onderhoudsgeld niet krijgt van haar man en lange tijd onvoldoende inkomen heeft. Dat is een reden. Iemand die bijvoorbeeld voor een faillissement staat, kan niet in een sociale woning terecht. Al die mensen staan nu vier, vijf, zes jaar op een wachtlijst om uiteindelijk te kunnen worden geholpen. Er is niets schrijnender dan dat, terwijl vandaag veel mensen boven de inkomensgrens zitten. Minister, ik heb het nog eens bekeken: in de jongste commissievergadering zei u zelf dat het gaat om zesduizend mensen. Dat betekent dat die mensen een woning bezetten, terwijl iemand die op de wachtlijst staat, op de private markt huur betaalt die veel hoger ligt dan die op de sociale woonmarkt. Wij pleiten er dus absoluut niet voor om de zaken moeilijker te maken voor mensen die het moeilijk hebben. Integendeel, we vinden dat, als mensen middelen krijgen, als ze negen jaar een sociale woning hebben gekregen om zich te kunnen herpakken, om werk te zoeken, om na negen jaar opnieuw de handen uit de mouwen te steken en te proberen een mooie levensdroom waar te maken, het ook hun plicht is om door te stromen en die woning te geven aan zij die het op dat moment moeilijk hebben. Anders kunnen we nooit sociale woningen genoeg hebben, want wie het vandaag moeilijk heeft, heeft het misschien morgen niet meer moeilijk. De behoeftigen van vandaag zijn niet noodzakelijk de behoeftigen van morgen, en ik denk dat een sociaal beleid geënt moet zijn op het opnieuw vooruit helpen van mensen in een crisissituatie, mensen die een moeilijke periode hebben in hun leven.

Ik denk dat het beleid dat nu voorligt, enigszins progressief is, maar ook veel socialer. Het pleidooi dat ik heb gehoord van Vlaams Belang en sp.a, is oerconservatief. Zo helpt men totaal niet de mensen in nood, de mensen die het vandaag nodig hebben.

Bovendien worden levenslange contracten vandaag berekend aan de hand van je loon, namelijk 22 procent ervan, om de huurprijs te bepalen. Dat betekent in grote lijnen dat wie 1000 euro heeft, 220 euro huur moet betalen. Als je echter bijvoorbeeld 1500 euro gaat verdienen, dan moet je een huur van 360 euro betalen. Als mensen levenslang een sociale woning toebedeeld hebben gekregen, worden ze dus niet alleen met een werkloosheidsval geconfronteerd, maar ook nog eens met een huisvestingsval: als ze gaan werken, worden ze immers niet alleen geconfronteerd met kosten zoals die voor mobiliteit en kinderopvang, maar bovendien gaat hun huurprijs ook nog eens omhoog. Dat is een systeem dat niet kan, en dat moet worden geremedieerd.

Ook de aanpak van de domiciliefraude vinden we een zeer goede zaak. We juichen dit toe.

We vinden dat er met betrekking tot het woonbeleid zeer goede stappen worden gezet. Het werk is natuurlijk nog niet klaar. Dat zal in de toekomst in andere commissies worden voortgezet.

Minister, we hebben wat gemengde gevoelens bij artikel 10. U verbiedt het studenten in studentensteden na het afstuderen nog op kot te blijven wonen. We zouden liever de lokale overheden hierover laten beslissen. Om de stadsvlucht tegen te gaan, kan het soms nodig zijn studenten die voor een woning willen sparen, nog te blijven huisvesten.

We kunnen niet altijd gelijk krijgen. Het is een positieve zaak dat de proefprojecten, die net voor het reces zijn goedgekeurd, nu in uitvoering van de resolutie van mevrouw De Vroe worden onderzocht. We vinden het zeer belangrijk dat jonge mensen die nog niet zo kapitaalkrachtig zijn, op zoek kunnen gaan en een betaalbare woning kunnen verwerven. Gezien de groeiende bevolking en de gezinsverdunding bepleiten we tevens de creatie van meer woonentiteiten. Dit moet met respect voor de open ruimte gebeuren.

Open Vld is zeer tevreden dat is beslist te stoppen met de bouw van sociale koopwoningen. Het is spijtig dat de Raad van State heeft beslist dat u het btw-tarief niet kunt verlagen. We hopen dat in die zin federale initiatieven zullen worden genomen.

We zijn steeds koele minnaars van het sociaal bindend objectief geweest. We vinden het een goede zaak dat er 17.000 bijzondere sociale leningen meer kunnen worden toegekend. Het is belangrijk dat jonge mensen en mensen met een laag inkomen een eigen woning kunnen verwerven.

In dit verband hebben we ook gemengde gevoelens bij de afschaffing van het kooprecht voor de zittende huurders. Dit wordt enkel ingevoerd voor de nieuwe contracten en na een overgangperiode van vijf jaar. Dat juichen we toe.

Ik zou vandaag dan ook een oproep willen lanceren ten aanzien van iedereen die hier aanwezig is. Wie iemand kent die een sociale woning huurt, moet die persoon motiveren om de woning aan te kopen. Ik vraag dat niet omdat ik relaties met de bank zou hebben. *(Gelach)*

Ik wil echter een warm pleidooi houden. Iemand die nu levenslang een sociale woning huurt en voor de aankoop een beroep op zijn kooprecht doet, haalt daar vele voordelen uit.

Een eerste voordeel is dat met die koopsom natuurlijk opnieuw kan worden geïnvesteerd in nieuwe woningen of in nieuwe subsidies voor mensen die het echt nodig hebben. Voor de bewoner van de sociale huurwoning is het voordeel dan weer dat hij wordt gemotiveerd op te kopen. Dat is een van de mooie vormen van sociale mobiliteit. Indien hij na twintig jaar, op het ogenblik dat rente historisch laag staat, zijn woning verwerft, moet hij in plaats van een levenslange huur geen huur meer betalen. Nog belangrijker is dat hij op die manier zijn cirkel doorbreekt. Zijn kinderen zullen ook iets erven. Dat is zeer belangrijk in de opstap naar sociale mobiliteit en in de doorbreking van de generatiearmoede. Ik zou iedereen in het Vlaams Parlement willen oproepen om dat pleidooi op basis van alle net geciteerde argumenten over te maken aan iedereen die hij ziet die in een sociale woning woont en voldoende inkomen heeft om die woning aan te schaffen. Dat is minstens 20 procent van de huidige bewoners van sociale woningen.

Minister, ik zou graag hebben dat u verder doet met een woonbeleid dat ook de principes van onze partij in zich draagt, dat sociale mobiliteit en vooruitgang vooropstelt. In die zin vindt u in ons een goede partner.

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): De invoering van tijdelijke huurcontracten in sociale woningen is voor Groen geen taboe. De reden is dat de noden, vooral op het vlak van armoede en wachtlijsten, ongelooflijk hoog zijn. Er staan 120.000 mensen op een wachtlijst voor een sociale woning. Op de private huurmarkt balanceren er 160.000 gezinnen op de rand van de armoede. We verwelkomen dan ook elk bijkomend initiatief om dat probleem aan te pakken.

Is het decreet zaligmakend? Neen, de impact zal beperkt zijn, vooral omdat het alleen telt voor nieuwe contracten. Ik volg daar wel voor een deel mevrouw Hostekint. Er zal vooral moeten worden ingezet op het aanbodbeleid als we echt een grote verschuiving teweeg willen brengen.

Kan de woonzekerheid nog sterker gewaarborgd worden? Ja, ook daar zijn we van overtuigd. Dan gaat het over de amendementen die mijn fractie heeft ingediend in de commissie en die de heer Anseeuw heeft toegelicht. Er zijn twee modaliteiten waar we problemen mee hebben. De inkomensgrens staat nu op

125 procent. We zouden die graag op 150 procent zien omdat we het systeem van de tijdelijke huurcontracten ook in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest hebben ingevoerd. We vinden daar dat de 150 procent veel beter is voor vooral alleenstaande ouders. Zij lopen extra gevaar om in armoede terecht te komen. Om hun dat extra duwtje in de rug te geven, pleiten we voor 150 procent.

We zijn ook voorstander van het behoud van negenjarige contracten in sociale huurwoningen. Drie jaar is voor ons echt te kort om woonzekerheid te kunnen garanderen. Vanwege die twee kritische bedenkingen op het verder goede systeem van tijdelijke huurcontracten en vanwege grotere kritiek op de solidariteitsbijdrage en de boete bij onderbezetting, zal Groen tegen dit ontwerp van decreet stemmen.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Nu alle fracties hun standpunt hebben duidelijk gemaakt, wil ik nog eens terugkomen op iets wat ik in de commissie heb gezegd tijdens de bespreking van dit ontwerp van decreet, namelijk het luik communicatie. Tijdens de hoorzittingen met de sector is gebleken dat dat het luik communicatie over de invoering van de tijdelijke huurcontracten en de invoering van een onderbezettingsvergoeding, veel vragen oproept bij zowel sociale huurders als sociale huisvestingsmaatschappijen. Minister, hoe zal er duidelijkheid komen voor de sociale huisvestingsmaatschappijen? Wanneer worden de tijdelijke contracten van kracht? Wanneer wordt de onderbezettingsvergoeding van kracht? Wat is het grote verschil tussen nieuwe en lopende contracten? Er zijn nog tal van vragen. Welke communicatie zal daarover worden opgezet? Dat zal immers enorm belangrijk zijn.

Björn Anseeuw (N-VA): Mevrouw Hostekint, in plaats van tijdelijke contracten pleit u ervoor om de huidige mogelijkheid om op te zeggen, te gebruiken. U maakt dan wel van de sociale huurder een 'sitting duck' omdat die niet weet wanneer dat zal worden toegepast. Met de nieuwe tijdelijke huurcontracten maken we op voorhand duidelijke afspraken. Ik denk dat dat iets meer gemoedsrust zal geven aan die sociale huurder, die perfect weet waar hij of zij staat en wanneer zijn of haar inkomen wordt geëvalueerd. Duidelijke en goede afspraken op voorhand zijn volgens mij veel beter. Het enige alternatief dat ik tijdens de hoorzittingen heb gehoord om die sociale mobiliteit op die sociale woningmarkt in stand te houden of op gang te krijgen, is de huurder gewoon wat meer te laten betalen. Uiteindelijk, als je de prijs blijft opdrijven, en stel dat je zelfs uitkomt bij een marktconforme prijs, waarom zou die huurder dan een sociale woning moeten blijven bezetten? Ik denk dat die tijdelijke huurcontracten, die maken dat we sociale huurwoningen kunnen toewijzen aan wie ze echt nodig heeft, goed zijn.

Aan collega Moerenhout wil ik opmerken dat in verband met de vergelijking met Brussel, waar de inkomensgrens op 150 procent wordt gelegd, de inkomensgrens om toegang te krijgen tot een sociale huurwoning, ook voor alleenstaanden, een flink stuk lager ligt dan in Vlaanderen het geval is.

Collega Hostekint suggereerde daarstraks dat de toegankelijkheid van onze sociale woningmarkt steeds verder afneemt. Welnu, dat is niet zo. De inkomensgrens om toegang te krijgen tot een sociale huurwoning ligt in Vlaanderen een flink stuk hoger dan bijvoorbeeld in Brussel. Als we de optelsom maken van die 150 procent, met een veel lagere inkomensgrens, liggen we eigenlijk in Vlaanderen en Brussel niet zover uiteen. Ik begrijp uw bekommernis, maar ik vind het jammer, als die verschillen toch niet zo groot zijn, dat u het voorstel niet steunt.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Moerenhout, ik zei al dat ik het constructief vind van Groen dat u meegaat in het principe van die tijdelijke contracten. Collega Anseeuw heeft hier daarnet verwezen naar de situatie in Brussel. U hebt dat zelf ook gedaan. Laten we even de inkomensgrenzen in Brussel bekijken: 150

procent betekent voor ons in Vlaanderen 52.500 euro, maar in Brussel betekent 150 procent 41.000 euro omdat daar de inkomensgrens momenteel op 27.500 euro ligt, terwijl ze bij ons op 35.000 euro ligt. Ik vind het een beetje raar dat Groen pleit voor een inkomensgrens van 52.000 euro, aangevuld met 1.950 euro per persoon ten laste om in aanmerking te komen voor een sociale woning. Ik vind dat niet van veel sociale instelling getuigen. Ik vind het wel goed dat u meegaat in het principe, maar ik denk dat het echt wel overdreven is om een gezin of een persoon met een inkomen van boven de 52.000 euro een sociale woning te laten betrekken. Er staan genoeg mensen op de wachtlijst, en zo nemen we van die mensen een woning af.

Wat uw tweede amendement betreft en de vraag waarom we na die negen jaar niet opnieuw voor negen jaar verdergaan: dat is omdat dit de normale werking is van de huurcontracten. Die worden altijd volgens het schema 9, 3, 3 verlengd. We hebben ons aangepast aan de reguliere regelgeving.

Alles sprekers hebben op belangrijk punten gewezen, maar ik denk dat het goed was dat mevrouw Christiaens nog eens duidelijk gezegd heeft dat het alleen over de nieuwe contracten gaat. Ik vraag u echt, uit respect voor die mensen, om op te houden met paniek te zaaien bij mensen die nu sociale woningen betrekken en te stoppen met aan die mensen te zeggen dat ze uit hun woning zullen worden gezet. Als het gaat over een inkomen, ook al hebben ze momenteel een contract, dan wordt daar momenteel niets aan gedaan. Als het gaat om een onderbezetting, dan kan er een onderbezettingsvergoeding aangerekend worden voor iemand die momenteel al een contract heeft. Voor alle duidelijkheid: deze onderbezettingsvergoeding van de huidige contracten wordt niet geregeld in dit decreet, maar in het kaderbesluit Sociale Huur. Dat is nog een ander debat, maar het principe blijft wel hetzelfde. Het lijkt mij in dezen wel belangrijk om de puntjes op de i te zetten: het gaat om de nieuwe contracten, niet de huidige.

Mevrouw Hostekint, ik heb het ook al in de commissie gezegd dat ik het vreemd vind dat u het principe van de tijdelijke contracten, net zoals Groen, dat in dezen veel consequenter is dan uw partij, wel gesteund hebt in Brussel.

U hebt die mee ingevoerd in Brussel. In Vlaanderen vindt u dat onoverkomelijk, vindt u dat dat niet kan.

Ik kan u nog de cijfers meegeven. Ik herinner me een zeer pittig debat met de heer Tobback tijdens het begin van deze legislatuur over het aantal huurders boven een bepaalde inkomensgrens en dergelijke meer. Momenteel wonen er 5368 sociale huurders in een sociale woning die boven 125 procent zitten van het toegestane inkomen. Mevrouw Hostekint, ik kan er nog inkomen dat u achter dat pleidooi staat, dat u zegt dat woonbehoefte zeer belangrijk is. Ik denk dat er meer woonbehoefte nodig is en meer woonzekerheid moet worden geboden aan al die mensen die onder de grens van 35.000 euro zitten. Dat gaat mijn petje te boven. Dat vind ik niet sociaal.

Ik dank alle mensen, en vooral de meerderheidspartijen, om constructief mee te werken aan deze toch wel zeer belangrijke hervorming. Ik weet niet of Groen zich onthoudt. Mijnheer Rzoska, dat moet u zelf beslissen. Ik hoop dat dit ontwerp wordt goedgekeurd.

Michèle Hostekint (sp.a): Minister, de Brusselse woonmarkt is natuurlijk de Vlaamse niet, zoals de Vlaamse de Waalse niet is. Het feit dat we vandaag volledig bevoegd zijn voor het woonbeleid maakt natuurlijk dat we kunnen inspelen op de eigen karakteristieken van de Vlaamse woonmarkt, van de Vlaamse huurmarkt. Als we daarvan niet overtuigd waren, dan hadden we het woonbeleid evengoed in federale handen kunnen laten.

Minister, doordat het alleen van toepassing is op de nieuwe huurders, wordt natuurlijk een probleem gecreëerd. Nu hebben we twee soorten huurders met twee soorten beschermingsstatuten. We hebben enerzijds de huurders die worden uitgezet als hun woning onderbezet is. Anderzijds hebben we huurders die, zoals u steeds zegt, kapitaalkrchtig zijn, en die, als ze in een onderbezette woning wonen, een afkoopsom op tafel kunnen leggen. Ze betalen gewoon een extra en komen dus weg met die onderbezettingsvergoeding. Het is niet goed dat we twee soorten huurders hebben die in eenzelfde complex of buurt wonen.

Wie zijn die mensen die dat echt nodig hebben? Ik heb verschillende, om niet te zeggen alle, mensen uit diverse sectoren in de hoorzitting net horen verdedigen dat er wel degelijk een verschil is tussen de inschrijvings- en de toewijzingsvoorwaarden, net omdat sociaal wonen als doel moet hebben die woonbehoefte weg te werken. Als we dat vandaag erkennen, dan betekent dat net dat het wegwerken van de woonbehoefte ervoor zorgt dat er een verschil is tussen de inschrijvings- en toewijzingsvoorwaarden. Het kan juist niet de bedoeling zijn dat iemand vandaag een sociale woning krijgt toegewezen, dat we hem daarna die sociale woning afpakken, om hem, als hij opnieuw in de armoede is beland, weer op de wachtlijst te zetten en dat we dan weer in een sociale woning voorzien. Net omdat we voorstander zijn van die sociale mobiliteit op lange termijn, vinden we dat dit geen goed systeem is.

Björn Anseeuw (N-VA): Mevrouw Hostekint, u zegt dat de Brusselse woningmarkt niet dezelfde is als de Vlaamse. Dat klopt. Maar er is een onderscheid tussen het principe en de modaliteiten. In Brussel vindt u het een goed principe en in Vlaanderen niet. De reden waarom we in Vlaanderen andere modaliteiten voor de tijdelijke huurcontracten willen invoeren, is net omdat we het verschil tussen de Brusselse en Vlaamse markt erkennen. Alleen is het zo dat uw verhaal niet echt consistent is met wat uw partij in Brussel doet. U moet een onderscheid maken tussen het principe en de modaliteiten. Wat u de ene dag wel goed vindt, vindt u de andere dag niet goed. Het is moeilijk om daar een lijn in te trekken. Maar we erkennen die verschillen tussen de twee woningmarkten in de onderscheidende factoren die de modaliteiten zijn.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. *(Zie Parl.St. VI.Parl. 2015-16, nr. 814/1)*

– De artikelen 1 tot en met 65 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie en het decreet van 25 april 2014 betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Vlaamse Radio- en Televisie-omroeporganisatie en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden
– 829 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie en het decreet van 25 april 2014 betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. *(Zie Parl.St. VI.Parl. 2015-16, nr. 829/1)*

– *De artikelen 1 tot en met 15 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Steve Vandenberghe, Wilfried Vandaele, Johan Verstreken, Gwenny De Vroe en Bart Caron betreffende de bescherming van de Noordzee tegen de verontreiniging door marien zwerfvuil
– 866 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Steve Vandenberghe, Wilfried Vandaele, Johan Verstreken, Gwenny De Vroe en Bart Caron betreffende de bescherming van de Noordzee tegen de verontreiniging door marien zwerfvuil.

De bespreking is geopend.

De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp-a): De vervuiling van oceanen en stranden in het algemeen, en de problematiek van het plastic afval in het bijzonder, is een van de grootste milieuproblemen in onze tijd. Ik ben dan ook verheugd, als initiatiefnemer van dit dossier, dat de problematiek rond dat afval zeer actueel was de voorbije maanden – ook tijdens de zomermaanden – in gemeenten, provincies en in de pers. Ik zal een kort voorbeeld geven om de problematiek te duiden. Bij een gemiddelde opruimactie aan de kust wordt er 50 kilogram plastic afval per kilometer strand opgehaald. Tijdens warme en drukke zomerdagen kan dat nog een stuk hoger oplopen.

De wetenschap heeft bewezen dat vooral microplastics, die ook via de waterlopen in onze zee terecht komen, in onze visbestanden komen en vooral ook in onze voedselketen. Dat is uiteraard niet alleen slecht voor het milieu, maar ook voor onze gezondheid. Een tweede belangrijke vaststelling is het feit dat onze waterzuiveringsinstallaties amper 60 procent van die microplastics tegenhouden. In andere landen loopt dat op toch 80 à 90 procent.

De voorbije maanden hebben we dan ook hard gewerkt om de problematiek rond het plastic afval in kaart te brengen. We hebben dat uiteraard niet alleen gedaan. We hebben veel op het werkveld gewerkt, met professoren, met mensen die er dagdagelijks mee bezig zijn en uiteraard ook met een aantal collega-parlementsleden, over alle partijgrenzen heen. Dat is uitgemond in een symposium net voor de zomer, waar ook minister Tommelein aanwezig was en die daar ook zijn steun heeft geuit. Op basis van de resultaten van dat symposium en van heel wat voorafgaand onderzoek hebben wij een voorstel van resolutie opgesteld. Dat is gebeurd samen met Wilfried Vandaele, Johan Verstreken, Gwenny De Vroe en Bart Caron.

Wat vragen we concreet in dat voorstel van resolutie? Wij vragen om een actieplan uit te werken om de plasticvervuiling tegen te gaan, met concrete doelstellingen op korte, middellange en lange termijn. We vragen ook aan de Vlaamse Regering om zich te engageren tot het voeren van een algemene sensibiliserend beleid rond de impact van microplastics en plastics op het leefmilieu, om te onderzoeken hoe microplastics in rioolzuiveringswaterinstallaties uit het water nog beter kunnen worden gefilterd, samen met de scheepvaartsector initiatieven te nemen om vervuiling door scheepsafval terug te dringen, in te zetten op partnerschappen met alle betrokkenen om de problematiek van zwerfvuil aan te pakken, acties met betrekking tot het opruimen van strandafval te ondersteunen, in te zetten op kennisverwerving inzake de risico's van microplastics op het leefmilieu en de gezondheid van mens en dier en uiteraard ook in te zetten op milieu-educatie in het onderwijs, met aandacht voor de problematiek van afval en plastics op de stranden, in de waterlopen en in de Noordzee.

U zult wellicht wel denken dat de aanpak van deze problematiek niet alleen de verantwoordelijkheid is van de Vlaamse Regering en van het Vlaams Parlement. Dat is zeker waar. De problematiek moet worden aangepakt op lokaal niveau, op provinciaal niveau, op Vlaams niveau, op federaal niveau en ook op Europees niveau. Op lokaal niveau zijn er al heel wat initiatieven. Diverse burgemeesters, plaatselijke besturen, zijn ervan overtuigd, zeker ook aan de kust, dat er preventief nog harder op zal moeten worden ingezet. Ook tijdens het kustburgemeestersoverleg heeft de provincie zich geëngageerd om de volgende weken, maanden en jaren gecoördineerd acties te ondernemen om deze problematiek aan te pakken. Uiteraard zullen wij in contact moeten blijven met de Federale Regering, met het federaal parlement, met de collega's daar, om ook daar specifieke vragen te stellen aan de Federale Regering om de problematiek aan te pakken die hun bevoegdheid is.

Dames en heren collega's, ik ben heel blij dat wij tot dit werkdocument zijn gekomen en dat, als dit document wordt goedgekeurd, de Vlaamse Regering een aantal engagementen zal aangaan.

Ik wil de collega's die ik net heb genoemd, danken voor de positieve samenwerking, voor hun inbreng en voor het engagement om dit dossier in de toekomst verder te trekken en daar in de toekomst verder vragen over te stellen. We zullen constructieve voorstellen blijven doen om dit item voortdurend op de politieke en andere agenda te plaatsen. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Ook voor de N-VA is de problematiek van het zwerfvuil dat voor het overgrote deel uit plastics en microplastics bestaat, een

probleem van eerste orde, letterlijk zelfs een probleem van wereldformaat. Grote stukken plastic, verpakkingsafval, zakjes maar ook sigarettenpeukjes komen in onze waterlopen terecht en vervolgens in zee. Zeezoogdieren en vogels geraken erin verstrikt of eten ze op. Ook microplastics bijvoorbeeld uit tandpasta komen in de waterlopen en in zee terecht, en zoals de heer Vandenberghe net zei, worden zij er door onze rioolwaterzuiveringsinstallaties nauwelijks uitgehaald.

Ook grote stukken plastic die in het water terechtkomen, breken af onder invloed van water en zon en worden dus microplastics. Die worden opgenomen door vissen en schaaldieren en komen vervolgens niet alleen in het lichaam van dieren terecht, maar ook van de mens.

Het gaat per definitie om een grensoverschrijdende problematiek die internationaal moet worden aangepakt. Maar Vlaanderen kan ook zelf een aantal stappen zetten die we hebben opgesomd in ons voorstel van resolutie. De heer Vandenberghe heeft er al een aantal opgesomd.

Ik wil de collega's van de meerderheid en van de oppositie danken voor de constructieve samenwerking bij de totstandkoming van dit voorstel van resolutie. Dit is geen eindpunt, maar veeleer het beginpunt van een doorgedreven politieke actie die we ook vanuit dit parlement moeten ondernemen.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

Johan Verstreken (CD&V): Samen met mijn fractie sluit ik me aan bij de woorden van de vorige sprekers. Ik dank de collega's om dit item op de agenda te plaatsen. Het zwerfvuilbeleid van de afgelopen jaren heeft duidelijk uitgewezen dat kustgemeenten meer aandacht behoeven. Ook samenwerking met andere landen is noodzakelijk.

De overheid kan een voorbeeldrol vervullen, burgers en bedrijven kunnen worden aangemoedigd om minder plastic te gebruiken en de maritieme sector kan initiatieven nemen rond afvalpreventie. In het voorstel van resolutie is ook sprake van het uitbouwen van samenwerkingsverbanden en partnerschappen met de betrokkenen over de aanpak van zwerfvuil. Met dit voorstel roepen wij op om een halt toe te roepen aan de plastic soep die in de Noordzee terechtkomt. Dit is inderdaad een beginpunt en nu alle hens aan dek!

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Het marien zwerfvuil brengt inderdaad zware schade toe aan de fauna en flora van de Noordzee en bedreigt het ecologisch evenwicht. Mijn fractie is heel blij dat we in dit parlement, over de partijgrenzen heen, tot dit voorstel van resolutie zijn gekomen. Wij willen de initiatiefnemer en alle collega's danken voor de constructieve en positieve totstandkoming daarvan.

De vervuiling van onze oceanen en stranden vormt immers samen met de klimaatverandering een van de grootste milieuproblemen van onze tijd.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Het is absoluut de verdienste van de heer Vandenberghe en de andere ondertekenaars deze problematiek hier in het Vlaams Parlement te brengen. Wij onderschrijven deze problematiek waarvan de publieke opinie niet beseft hoe ernstig die wel is. Ook hier ligt een taak voor de Vlaamse overheid en voor ons allemaal.

Ik onderschrijf ook alle vragen die worden gesteld aan de Vlaamse Regering, maar ik mis een beetje het Europese en het internationale aspect in die vragen.

Ik denk dat er heel wat kennis is. U hebt zelf gezegd dat in Nederland 80 procent kan worden tegengehouden via waterzuivering. Misschien moeten we eens bekijken wat we kunnen leren uit internationale, Europese contacten en op welke manier we kunnen samenwerken om dit probleem aan te pakken.

U weet net zo goed als ik dat, hoe goedbedoeld uw voorstel van resolutie ook is, de Vlaamse overheid inderdaad inspanningen moet en kan doen, maar dat daarmee het probleem wereldwijd niet is opgelost. In een volgende resolutie of een volgend debat over dit probleem kunt u misschien even aankaarten op welke manier de Vlaamse Regering via internationale, Europese contacten kennis kan verwerven en gemeenschappelijke acties kan ondernemen. Wij zullen in ieder geval dit voorstel van resolutie goedkeuren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

**ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot wonen
– 814 (2015-2016) – Nrs. 1 tot en met 4**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
82 leden hebben ja geantwoord;
21 leden hebben neen geantwoord;
9 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
79 leden hebben ja geantwoord;
20 leden hebben neen geantwoord;
8 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie en het decreet van 25 april 2014 betreffende de rustpensioenen, toegekend aan de vastbenoemde personeelsleden van de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie en betreffende de overlevingspensioenen, toegekend aan de rechtverkrijgenden van die personeelsleden
– 829 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2**

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
112 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Steve Vandenberghe, Wilfried Vandaele, Johan Verstreken, Gwenny De Vroe en Bart Caron betreffende de bescherming van de Noordzee tegen de verontreiniging door marien zwerfvuil

– 866 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
112 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden. (*Applaus*)

MOTIE van Katrien Schryvers, Lorin Parys, Martine Taelman, Tine van der Vloet, Cindy Franssen en Peter Persyn tot besluit van de op 13 september 2016 door Freya Van den Bossche en Elke Van den Brandt in commissie gehouden interpellaties tot minister Jo Vandeurzen, respectievelijk over het begeleiden van kwetsbare jongeren uit de jeugdhulp op de drempel van de volwassenheid en over de hiaten in de hulpverlening voor jongeren en volwassenen

– 882 (2015-2016) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Door Elke Van den Brandt, Freya Van den Bossche, Katrien Schryvers, Lorin Parys en Martine Taelman werd hierop een amendement ingediend.

We spreken ons eerst over dit amendement uit.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 1, van Elke Van den Brandt, Freya Van den Bossche, Katrien Schryvers, Lorin Parys en Martine Taelman.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

111 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
111 leden hebben ja geantwoord.

Het amendement is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over de aldus geamendeerde motie.

Stemming nr. 5

Zie hier het resultaat:

111 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
111 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

ONDERZOEK VAN EEN VERZOEK TOT OPHEFFING VAN DE PARLEMENTAIRE ONSCHEIDBAARHEID VAN EEN VLAAMS VOLKSVERTEGENWOORDIGER

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het onderzoek van een verzoek tot opheffing van de parlementaire onschendbaarheid van een Vlaams volksvertegenwoordiger.

De heer Landuyt, verslaggever, heeft het woord voor een mondeling verslag.

Renaat Landuyt (sp.a): Collega's, gisteren, op 4 oktober 2016, kwam de Commissie voor de Vervolgingen in besloten vergadering bijeen voor de behandeling van een verzoek tot opheffing van de parlementaire onschendbaarheid van een lid van het Vlaams Parlement.

Bij brief van 1 september 2016 werd het Vlaams Parlement door de procureur-generaal bij het hof van beroep te Antwerpen verzocht om de parlementaire onschendbaarheid van de heer Dirk de Kort op te heffen om zijn ambt toe te laten de betrokkene te dagvaarden voor de politierechtbank van Antwerpen wegens feiten in het verkeer. Bij dit verzoek tot opheffing van de onschendbaarheid was ook de ontwerp-dagvaarding gevoegd, evenals een eensluidend verklaarde integrale kopie van het strafdossier.

De leden van de commissie konden alle stukken inzien. De betrokkene kreeg op zijn vraag kopie van het dossier. Hij werd op zijn vraag samen met zijn raadsman gehoord.

Zoals reeds aangegeven in zijn brief als antwoord op de uitnodiging, verzette hij zich niet tegen de vraag tot opheffing van zijn parlementaire onschendbaarheid.

Na kennis genomen te hebben van de verklaring van het lid en diens raadsman, beperkte de commissie zich tot de gebruikelijke marginale toetsing van de haar voorgelegde feiten. We kunnen niet zeggen dat de vervolging niet ernstig of oprecht zou zijn. Het blijkt dat er geen sprake is van een politiek misdrijf of een onvoorzien gevolg van een politieke actie. Het ingaan op het verzoek tot opheffing van de onschendbaarheid van het betrokken parlementslid is bovendien niet van aard om de werkzaamheden van het Vlaams Parlement op onverantwoorde wijze te verstoren.

In zijn schrijven erkent de procureur-generaal bij het hof van beroep te Antwerpen dat het tijdsverloop tussen de feiten, april 2016, en het tijdstip waarop hij zelf daarvan kennis kreeg, eind juni 2016, zijn ambt niet meer toeliet de betrokkene op een ontvankelijke wijze te laten dagvaarden voor de politierechtbank op basis van de heterdaadprocedure. Vandaar de huidige procedure.

Gelet op de bovenstaande overwegingen en na rijp beraad, adviseert de Commissie voor de Vervolgingen, bij wege van consensus tussen haar zeven leden, de

plenaire vergadering dan ook om in te gaan op het door de procureur-generaal bij het hof van beroep te Antwerpen geformuleerde verzoek tot opheffing van de parlementaire onschendbaarheid van collega Dirk de Kort om hem conform het ontwerp van dagvaarding te dagvaarden voor de politierechtbank te Antwerpen.

De voorzitter: Wij stemmen, op basis van het advies van de Commissie voor de Vervolgingen, over het verzoek van de procureur-generaal bij het hof van beroep te Antwerpen om de parlementaire onschendbaarheid van de heer Dirk de Kort op te heffen om de procureur des Konings van Antwerpen de mogelijkheid te bieden over te gaan tot dagvaarding van de betrokkene voor de politierechtbank van Antwerpen.

De volksvertegenwoordigers die het verzoek wensen in te willigen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het verzoek van de procureur-generaal bij het hof van beroep te Antwerpen om de parlementaire onschendbaarheid van de heer Dirk de Kort op te heffen om de procureur des Konings van Antwerpen de mogelijkheid te bieden over te gaan tot dagvaarding van de betrokkene voor de politierechtbank van Antwerpen, is ingewilligd.

Ik zal de procureur-generaal hiervan in kennis stellen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 12 oktober 2016 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

Ik wens u een behouden thuiskomst.

– De vergadering wordt gesloten om 17.41 uur

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, An Christiaens, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Ortwin Depoortere, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Steve Vandenbergh, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Sonja Claes, Andries Gryffroy, Yasmine Kherbache: ambtsverplichtingen;

Francesco Vanderjeugd: familieverplichtingen;

Lydia Peeters: gezondheidsredenen.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceysens, An Christiaens, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van

den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Guy D'haeseleer, Kurt De Loor, Ortwin Depoortere, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Renaat Landuyt, Bert Moyaers, Els Robeyns, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Bart Caron, Johan Danen, An Moerenhout, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Elke Van den Brandt, Wouter Vanbesien

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, An Christiaens, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De

Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandembroucke, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, An Christiaens, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandembroucke, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, An Christiaens, Griet Coppé, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn,

Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Marc Hendrickx, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants